

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Спеціальність “Музичне мистецтво”
Спеціалізація “Музичне мистецтво естради”

Київ – 2006

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Музичне мистецтво”

Спеціалізація
“Музичне мистецтво естради”

Київ 2006

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I–II рівнів акредитації. – Київ: “Фірма “ІНКОС”, 2006. – 68 ст.

Укладачі:	А. І. Шумейко	викладачі Херсонського музичного училища: старший викладач;
	В. В. Шаповаленко	викладач-методист, заслужений працівник культури України;
	Ю. Є. Євнопулос	викладач-методист;
	Е. В. Васильєва	викладач
	М. Л. Дудка	викладач
	О. В. Лаврусенко	викладач
Рецензенти:	Г. О. Ретинський	старший викладач Сімферопольського факультету Донецької державної музичної академії ім. С. С. Прокоф'єва, заслужений артист України
	М. Я. Голошапов	викладач Одеського училища мистецтв і культури ім. К. Данькевича
Відповідальний за випуск	А. І. Ткаченко	
Редактор	Л. М. Трачук	

© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, 2006

Загальний обсяг
Всього – 783 год.
Індивідуальних – 480 год.
Самостійних – 303 год.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма спеціального класу зі спеціалізації “Музичне мистецтво естради” призначена для вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації.

Програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста і відповідає державним стандартам вищої освіти.

Дисципліна включає 14,5 кредитів, що складає 783 години, з них індивідуальних – 480 годин, самостійних – 303 години.

Програма розрахована на вивчення дисципліни протягом усього періоду навчання (I–VIII семестри). Заняття індивідуальні та самостійні.

Основною метою спеціального класу є підготовка інструменталіста широкого профілю для роботи в професійному естрадному оркестрі або ансамблі. Знайомлячись з кращими зразками класичної, естрадної та джазової музики, студенти удосконалюють свій естетичний смак, що допомагає у формуванні художнього мислення.

Значною рисою естрадної музики є її імпровізаційна природа, і тому музикант естрадного ансамблю повинен уміти вільно міняти музичний матеріал залежно від музичного стилю. З цього випливає ще одне педагогічне завдання – розвиток творчих здібностей студентів, виховання художнього смаку.

Дисципліна “Спеціальний клас” відповідно до навчального плану відноситься до комплексу дисциплін професійно-практичної підготовки.

Разом з такими дисциплінами, як “Оркестровий клас”, “Клас ансамблю”, “Основи імпровізації”, “Педагогічна практика”, спеціальний клас забезпечує підготовку молодшого спеціаліста з кваліфікації “Викладач”, “Артист оркестру, ансамблю”, “Керівник оркестру”, “Концертмейстер”.

Структура навчальної програми:

- пояснювальна записка;
- методичні рекомендації;

- форми контролю оцінювання знань студентів;
- рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів;
- програмні вимоги по курсах;
- репертуарний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи.

У процесі вивчення “Спеціального класу” студенти повинні

знати: основи побудови музичних творів; постановки при грі на інструменті корпусу, рук, виконавського дихання, губного апарату; основні виконавські прийоми звуковидобування, штрихи; володіти музичною термінологією,

вміти: самостійно працювати над інструктивним та художнім матеріалом; володіти методикою самостійних занять; реалізувати художній задум композитора та привносити у виконання творів свою творчу індивідуальність; на рівні вимог навчальної програми виконувати гами, етюди та художні твори.

Методичні рекомендації

Планування навчальної роботи та осмислений вибір репертуару є важливим фактором організації навчального процесу.

Успішність студента в багатьох випадках залежить від якості складання індивідуального плану і від того, наскільки повно, своєчасно та якісно він виконується. При складанні індивідуального плану викладач з фаху повинен враховувати всі аспекти навчальної та виховної роботи в спеціальному класі.

Індивідуальний план повинен включати в себе всі розділи репертуару, які є в програмі. В репертуарі повинні бути твори різних стилів, різноманітних по змісту, формі, стилю та фактурі.

У процесі вивчення, виконання та аналізу творів формується, розвивається художній смак та виявляється напрямок майбутнього виконавця. Світова музична культура має велику кількість накопичень музичних творів, різноманітних по формі, стилю та жанру, тому репертуарний список студентів “спеціального класу” естрадно-джазового жанру повинен представляти твори світової та вітчизняної класики та кращі зразки естрадно-джазового репертуару.

Виховання початкових навиків – складний процес. У цей період викладач повинен уважно слідкувати за формуванням правильних по-

становочних навичок. При цьому треба мати на увазі індивідуальні особливості студента.

Педагог повинен допомогти студенту в складанні розкладу домашніх занять. Велике значення для розвитку студента і для його майбутньої діяльності мають систематичні заняття, які включають в себе роботу над інструктивним матеріалом, над художніми творами та заняття по розбору творів та читанню нот з листа.

Студент навчального закладу повинен знати та уміти виконувати класичні штрихи, а також володіти тим переліком джазових штрихів, які дуже часто зустрічаються при грі в біг-бенді та інших джазових або естрадних ансамблях.

Форми контролю оцінювання знань студентів

Кожен студент повинен виступити чотири рази на рік. На екзаменах: II, IV, VI семестри; VIII семестр – державний екзамен; на академічних концертах: I, III, V семестри; диференційованих залах: I, III, V семестри.

Рекомендується систематично проводити перевірку знань гам, етюдів та читки нот з листа. З цією метою один раз на рік проводиться технічний залік.

Оцінювання знань здійснюється у формі поточного контролю та підсумкового контролю.

Оцінювання здійснюється за тією шкалою, яка функціонує у навчальному закладі.

Критерії оцінювання результатів відповідні:

“Відмінно” – студент вільно та творчо володіє матеріалом. Програма відповідає вимогам курсу, виконується бездоганно. Обсяг самостійної роботи виконаний на 100 %.

“Добре” – студент добре володіє матеріалом, але має незначні недоліки при виконанні програми. Обсяг самостійної роботи виконаний на 100 %.

“Задовільно” – програма виконана з деякими помилками. Присутній технічний та стильовий брак. Самостійна робота виконана не в повному обсязі.

“Незадовільно” – значні помилки при виконанні програми. Присутній технічний брак, відсутня емоційність, не розкриті художні образи творів. Самостійна робота виконана не в повному обсязі.

Рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів

Однією з найважливіших задач роботи в класі є розвиток навичок самостійної роботи над художнім твором, вміння на основі уважного та вдумливого вивчення кожного тексту реалізувати свій виконавчий задум. З цим пов'язане виховання творчої ініціативи студента, формування у нього чітких уявлень про методику вивчення творів та основних етапів цього процесу.

Музиканта естрадного ансамблю треба привчити до узагальнення надбаних знань та вміння використовувати їх при виконанні нових завдань. Викладач повинен визначити порядок самостійних занять та обсяг матеріалу на всі етапи роботи.

Самостійні заняття є основою професійного росту. Велике значення для професійного розвитку студента мають систематичні заняття читанням нот з листа.

Розвиток цих навичок можливий на основі різносторонньої музично-виховної роботи.

Студент спеціального класу повинен систематично вивчати фонозаписи, творчо сприймати різноманітні музичні явища. Він повинен запам'ятовувати, відтворювати напам'ять, імпровізувати; розвиток творчої самостійності спрямовувати по лінії композиторського конструювання музичних форм. Можливі серії вправ імпровізаційного складу, в які входять видозмінені гами, секвенції, гармонічні послідовності різноманітного рівня, імпровізація в заданому стилі, аналіз імпровізацій.

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ПО КУРСАХ

Саксофон

I курс

Програмні вимоги

За час навчання на I курсі студент повинен вивчити: мажорні та мінорні гами та арпеджіо тризвуків у тональностях до трьох знаків включно в помірному темпі шістнадцятими (у темпі $\text{♩} = 80$) в різноманітних штрихових комбінаціях, хроматичну гаму;

15–20 етюдів;

8–10 п'єс.

Крім того, студент повинен оволодіти навичками читання з листа легких п'єс та підбору на слух народних та естрадних мелодій.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

I семестр – заліковий урок.

Студент повинен виконати одну з вивчених гам, етюд, дві різнохарактерні п'єси.

II семестр.

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси.

Іспит: дві різноманітні п'єси або твір великої форми та п'єса.

Орієнтовний репертуар

П'єси:

Мартіні Д.	Романс
Равель М.	Павана
Чайковський П.	Баркарола
Бах Й.	Арія
Пешетті Д.	Престо
Рахманінов С.	Італійська полька
Моцарт В.	Менует
Рівчук О.	Концертний етюд

Велика форма:

Вінчі Л.	Соната
Кожевніков Б.	Концентино
Боцца Е.	Експромт і танець
Бах Й.	Сициліана та алегро

II курс

Програмні вимоги

За час навчання на II курсі студент повинен вивчити: мажорні та мінорні гами та арпеджіо тризвуків у тональностях до п'яти знаків включно шістнадцятими (у темпі $\downarrow = 92$) в різноманітних штрихових комбінаціях. Грати гами терціями та секвенціями по чотири ноти;

15–20 етюдів;

8–10 п'єс.

Крім того, студент удосконалює навички читання з листа, продовжує роботу по підбиранню на слух різних мелодій.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

III семестр

Академічний концерт: виконання двох п'єс, різноманітних за характером, або твір великої форми та п'єса.

Заліковий урок: гами, етюди за вибором педагога. Твір великої форми та п'єса.

IV семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси.

Технічний залік: дві-три гами, один з етюдів напам'ять, інші етюди за вибором комісії, читка з листа, знання музичної термінології.

Іспит: твір великої форми і п'єса.

Орієнтовний репертуар

П'єси:

Відорф Р.	Вальс Мерелін
Дюка П.	Циганці
Жолі Д.	Арія і танок
Гершвін О.	Прелюдія
Бах Й.	Адажіо (II ч. з концерту для альт)
Модарт В.	Соната III ч.
Калінкович Г.	Концертне танго
Абреу З.	Тіко-тіко
Колодуб Л.	Гуцульські награвання
Франсе Т.	Три екзотичні танці

Велика форма:

Готліб М.	Концерт
Балтін А.	Концентино
Карєва Х.	Соната
Дебюссі К.	Рапсодія

III курс

Програмні вимоги

За час навчання на III курсі студент повинен вивчити: мажорні та мінорні гами у всіх тональностях шістнадцятим (у темпі $\downarrow = 100$). Домінантсептакорди та зменшені септакорди;

15–20 етюдів;

8–10 п'єс.

2 самостійно підготовлені п'єси.

Вдосконалення навичок читання з листа і гри на слух.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

V семестр.

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси або твір великої форми і п'єса.

Заліковий урок: мажорні і мінорні гами, етюди за вибором педагога. Твір великої форми та п'єса.

VI семестр

Академічний концерт: твір великої форми і п'єса.

Технічний залік: гами, тризвуки, септакорди, етюди за вибором комісії. Один етюд напам'ять. Читка з листа, знання музичної термінології.

Іспит: твір великої форми і п'єса.

Орієнтовний репертуар

П'єси:

Рахманінов С.	Вокаліз
Боцца Е.	Маленька п'єса (соло)
Смірнов Д.	Балада
Боцца Е.	Речитатив, сициліана та рондо
Бутрі Г.	Дивертисмент
Щедрін Р.	Сольфеджіо
Велебни К.	П'єса-хорус
Паркер Ч.	Три п'єси
Бонно П.	Концертна п'єса
Шмітт Ф.	Легенда

Велика форма:

Калінкович Г.	Концерт-капрічіо
Мійо Д. С.	Сюїта "Скарамуц"
Крестон П.	Соната
Женін П.	Венеціанський карнавал

IV курс

Програмні вимоги

За час навчання на IV курсі студент повинен продовжити вдосконалення виконання гам, тризвуків, доміантного септакорду, зменшеного септакорду в усіх тональностях шістнадцятим (у темпі $\text{♩} = 108$);

15–20 етюдів;

2 твори великої форми;

4 твори малої форми.

Крім того, студент повинен систематично працювати над розвитком навичок читання з листа, самостійного вивчення п'єс, займатися записом транскрипцій відомих виконавців.

Контрольні вимоги

VII семестр.

Академічний концерт: твір великої форми і п'єси.

Заліковий урок: дві п'єси різного характеру.

VIII семестр.

Перше прослуховування дипломної програми (допускається виконання окремих творів по нотах).

Друге прослуховування дипломної програми.

Виконання програми напам'ять.

Державний іспит: Твір великої форми (концерт або соната), дві п'єси, різноманітні за характером.

Примітка. Деякі з виконаних раніше творів можуть бути включені в програму державного іспиту.

Орієнтовний репертуар

П'єси:

Римський-Корсаков М.

Бонно П.

Дебюссі К.

Ібер Ж.

Боцца Е.

Щедрін Р.

Бах Й.

Велика форма:

Глазунов О.

Ібер Ж.

Пейко М.

Денисов Е.

Політ джмеля

Каприс у формі вальсу

Сірінкс (соло)

П'єса (соло)

Каприси № 6, № 7, № 12

Басо-остінато

Речитатив

Концерт

Концентино

Концертна рапсодія

Соната

Орієнтовні дипломні програми

Глазунов О.

Боцца Е.

Пуленк Ф.

Калінкович Г.

Бах Й.

Дебюссі К.

Крестон П.

Бах Й.

Мійо Д.

Женін П.

Колодуб Л.

Смірнов Д.

Готліб М.

Пейко М.

Бонно П.

Концерт

Каприс № 12 (соло)

Кантилена

Концерт-капрічіо

Речитатив

Сірінкс (соло)

Соната

Прелюдія № 8

Бразільєра

“Венеціанський карнавал”

(фантазія з варіаціями)

Гуцульські старосвітські

награвання (соло)

Балада

Концерт

Концертна фантазія

Каприс у формі вальсу (соло)

*Педагогічний репертуар спеціального класу саксофона

I. Етюди та вправи

1. Андреев Е.

2. Андреев Е.

3. Андерсен І.

4. Відеман Л.

5. Грубер Р.

6. Іванов В.

7. Іванов В.

8. Крушина Б.

9. Коллер Е.

10. Лякур Д.

11. Михайлов Л.

12. Мюль М.

11. І. Нельсон О.

14. Ніхауз Л.

Збірник вибраних етюдів для саксофона.

Посібник з початкового навчання гри на саксофоні.

24 етюди для флейти.

45 етюдів для гобоя.

Етюди для саксофона.

24 етюди для саксофона.

26 технічних етюдів для саксофона.

Школа джазового ритму та фразування.

Етюди для флейти – I, II, III збірники.

50 легких етюдів.

Школа гри на саксофоні.

Етюди для саксофона.

Вправи для імпровізації.

12 джазових вправ.

* Репертуар для саксофона альтя як основного інструмента в навчанні. В кінці додається оригінальний репертуар та перекладення для саксофонів сопрано і тенора.

15. Осейчук О.
16. Ривчун О.
17. Ривчун О.
18. Ривчун О.
19. Славинський Я.
20. Ферлінг Я.
21. Хартман В.
22. Хейда Т.
23. Чугунов Ю.
24. Шапошнікова М.

25. Шапошнікова М.

II. Класичні твори

1. Бах Й.
2. Бах Й.
3. Бах Й.
4. Бах Й.
5. Бах Й.
6. Бах Й.
7. Бах Й.
8. Бах Й.
9. Гендель Г.
10. Гершвін Дж.
11. Дебюссі К.
12. Ломан Б.
13. Моцарт В. А.
14. Моцарт В. А.
15. Мартіні Д.
16. Пешетті Д.
17. Пуленк Ф.
18. Рахманінов С.
19. Равель М.
20. Римський-Корсаков М.
21. Хачатурян А.
22. Хачатурян А.
23. Хренніков Т.
24. Шостакович Д.
25. Чайковський П.

III. Сучасні оригінальні твори

1. Абреу З.
2. Бонно П.

- Школа джазової гри на саксофоні.
 Школа гри на саксофоні – ч. 1, ч. 2.
 Сорок етюдів.
 150 видів вправ для саксофона.
 Вибрані етюди для гобоя.
 48 етюдів для гобоя.
 Ритмічно-стилістичні етюди – 1,2 зошити.
 Школа гри на саксофоні.
 12 етюдів для саксофона та баса.
 Гами, етюди та вправи.
 1–3 рік навчання.
 Гами, етюди та вправи.
 4–6 рік навчання.

- Соната c-moll.
 Соната a-moll(соло).
 Сюїта № 1 (соло).
 Сициліана та алегро.
 Адажіо (концерт для альту II ч.)
 Прелюдія № 8.
 Речитатив з концерту № 3 (орган).
 Арія.
 Алегро.
 Прелюдії.
 Сірінкс (соло).
 Романс.
 Менует.
 Соната 3 ч.
 Романс.
 Престо.
 Кантілена (II ч. з сонати для флейти).
 Італійська полька. Вокаліз.
 Пavana.
 Політ джмеля.
 Танець з балету “Спартак”.
 Танець з шаблями.
 Панорама Парижа.
 Адажіо.
 Баркарола.

- Тіко-тіко.
- Концертна п’еса.

3. Бонно П.
4. Боцца Е.
5. Боцца Е.
6. Боцца Е.
7. Боцца Е.
8. Бутрі Р.
9. Бюссер А.
10. Відорф Р.
11. Відорф Р.
12. Велебни К.
13. Гагнідзе.
14. Готліб М.
15. Готліб М.
16. Дюка П.
17. Д’Енді В.
18. Жолі Д.
19. Жоліве.
20. Ібер Ж.
21. Калінкович Г.
22. Калінкович Г.
23. Калінкович Г.
24. Колодуб Л.

25. Паркер Ч.
26. Ривчун О.
27. Сальников Г.
28. Смірнов Д.
29. Смірнов Д.
30. Франсе Ж.
31. Шмітт Ф.
32. Щедрін Р.
33. Щедрін Р.

IV. Твори великої форми

1. Артемов В.
2. Артемов В.
3. Балтін А.
4. Вінчі Л.
5. Готліб М.
6. Глазунов О.
7. Дебюссі К.
8. Денисов Е.

- Каприс у формі вальсу (соло).
 Каприси № 6, № 7, № 12 (соло).
 Маленька п’еса (соло).
 Експромт і танець.
 Речитатив, сициліана та рондо.
 Дивертисмент, серенада.
 Астурія.
 Вальс Мерелін.
 Східний танець.
 П’еси-хорус № 1–№ 5.
 Соло для саксофона.
 Серенада.
 Бурлеска.
 Циганці.
 Хорал з варіаціями.
 Арія та танок.
 Фантазія-експромт.
 П’еса (соло).
 Концертне танго.
 Гумореска.
 Тарантела.
 Гуцульські старосвітські награвання (соло).
 Три п’еси.
 Концертний етюд.
 Вальс-експромт.
 Балада.
 Поема “Тіріель”.
 Три екзотичні танці.
 Легенда.
 Сольфеджіо.
 Басо-остінато.

- Соната all rondo.
 Осіння сонатина.
 Концентино.
 Соната.
 Концерт.
 Концерт.
 Рапсодія.
 Соната.

9. Женін П.	Венеціанський карнавал.
10. Ібер Ж.	Концентино.
11. Калінкович Г.	Концерт-капрічіо на тему Паганіні.
12. Кожевников Б.	Концентино.
13. Крестон П.	Соната.
14. Карєва Х.	Соната.
15. Мійо Д.	Сюїта “Скарамуш”.
16. Гейко М.	Концертна фантазія.
17. Сого А.	Буколістична сонатина.
18. Флярковський О.	Концерт.

V. Репертуар для саксофонів сопрано і тенора

1. Бах Й.	Соната № 1.
2. Бах Й.	Пастораль № 4.
3. Бренінг А.	Легенда.
4. Вайль К.	Кажі пошепки.
5. Велебни К.	П’єси-хорус № 1–5.
6. Вілла-Лобос Е.	Фантазія.
7. Гендель Г.	Соната.
8. Глазунов О.	Пісня Менестреля.
9. Депол Р.	Балада.
10. Дульський В.	Концертна п’єса – тенор.
11. Ешпай А.	Концерт-сопрано.
12. Мендельсон Ф.	Пісня без слів.
13. Прокоф’єв С.	Народний танець.
14. Рахманінов С.	Прелюдія.
15. Шостакович М.	Романс з музики до кінофільму “Овод”
16. Шостакович М.	Фокстрот з балету “Золотий вік”.
17. Шміт Ф.	Пісня Кошелюса.

*Список нотної літератури складено відповідно до рекомендацій видатних викладачів-саксофоністів: М. Шапошнікової (Росія), Ж. Лондейкс, Г. Клозе (Франція), І. Хейда (Польща), В. Хартман (Німеччина), Ю. Василевича (Україна).

ТРУБА

I курс

За час навчання на 1 курсі студент повинен вивчити:

- мажорні і мінорні гами та арпеджіо тризвуків у тональностях до 4-х знаків включно в помірному темпі в різноманітних штрихових комбінаціях, хроматичну гаму;
- 15–20 етюдів;
- 8–10 п’єс академічного репертуару.

Крім того, студент повинен оволодіти навичками читання легких п’єс з листа та оркестрових партій.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

I семестр – заліковий урок

Студент повинен виконати мажорну та мінорну гами, етюд, дві різнохарактерні п’єси

II семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерних п’єси

Іспит: дві різноманітних п’єси або частина з концерту чи соната та п’єса.

Приблизний перелік етюдів

Арбан Ж.	Школа
Баласаян С.	25 легких етюдів
Вурм В.	Вибрані етюди

Орієнтовний список творів для обов’язкового вивчення та самостійної роботи

Українська народна пісня	“Ой не цвіти буйним цвітом”
Заремба В.	Дивлосьь я на небо
Чайковський П.	Пісня менестрелів
Гендель Г.	Арія Ринальдо (опера “Ринальдо”)
Бердяєв М.	Експромт
Рубінштейн А.	Мелодія
Бах Й.	Арія
Бопачіні Г.	Рондо
Коган Л.	В дорогу
Глінка М.	Краков’як
Косенко В.	Скерцино
Моцарт В.	Сонатина
Мусоргський М.	Пісня Хіврі (опера “Сорочинська ярмарка”)

II курс

За час навчання на 2 курсі студент повинен вивчити:

- мажорні і мінорні гами та арпеджіо тризвуків у всіх тональностях в різноманітних штрихових комбінаціях та ритмах, хроматичні гами у жвавому темпі;
- цілотонні та блюзові гами в помірному русі;
- 15–20 етюдів (з них 5–7 естрадно-джазових);
- 8–10 різнохарактерних п'єс (з них 4–5 п'єс джазових);
- ознайомитись з традиційним джазовим стилем та стилем “свінг”.

Крім того, студент продовжує читання з листа етюдів та п'єс, а також оркестрових партій, вчиться підбирати п'єси на слух.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

III семестр

Академічний концерт: виконуються дві різнохарактерні п'єси або частина з твору великої форми

II семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси

Технічний залік: мажорна та мінорна гами за вибором комісії, два різнохарактерних етюди. Знання музичної термінології

Іспит: два різноманітних твори або частини з крупної форми та естрадно-джазовий твір.

Приблизні перелік етюдів

Арбан Ж.	Школа. Розділ етюдів на різні ритми
Степурко О.	Трубач у джазі
Баласаян С.	25 легких етюдів
Вурм В.	Вибрані етюди
Стапко Т.	10 джазових етюдів

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Дрімлюга М.	Лірична пісня
Лятошинський Б.	Мелодія
Штогаренко Б.	Пісня без слів
Лисенко М.	Романс
Свірський Р.	Ноктюрн
Асаф'єв Б.	Скерцо
Щолоков В.	Арабеска
Глінка М.	Попутна пісня

Моцарт В.
Андерсон А.
Аладов М.
Боровський І.
Раухвергер М.
Чайковський П.
Гендель Г.
Бердяєв М.
Рубінштейн А.
Бах Й.
Бопачіні Г.
Коган Л.
Глінка М.
Косенко В.
Моцарт В.
Мусоргський М.

Алегро
Коліскова трубача
Марш “Світанок”
Скерцино
Жарт
Пісня менестрелів
Арія Ринальдо (опера “Ринальдо”)
Експромт
Мелодія
Арія
Рондо
В дорогу
Краков'як
Скерцино
Сонатина
Пісня Хіврі
(опера “Сорочинська ярмарка”)

Естрадно-джазові п'єси

Каргон Б.
Уоррен Г.
Керн Дж.
Іванов Г.

Міллер Г.

Уоррен Г.
Еллінгтон Дж.

Джа-да
Дорога на Чаттапугу
Ти – це все
Балада
Місяць
Я знаю чому
Місячна серенада
Блакитна серенада
Лінивий Дюк

III курс

За час навчання на 3 курсі студент повинен вивчити:

- мажорні і мінорні гами у всіх тональностях у жвавому темпі, домінантсептакорди та зменшені септакорди;
- цілотонні та блюзові гами в помірному русі;
- 15–20 етюдів (з них 7–10 естрадно-джазових);
- 8–10 різнохарактерних п'єс (з них 2 підготовлених самостійно) та два твори великої форми.

Вдосконалювати навички читання з листа та підбирання п'єс на слух.

Крім того, студент повинен ознайомитись з джазовими стилями “бі-боп”, “кул”; аналізувати соло видатних джазових музикантів та вміти створювати свої.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

V семестр

Академічний концерт: п'єса та твір великої форми (одна джазова) або дві різноманітні п'єси;

Заліковий урок: дві різноманітні п'єси (одна з них джазова) або твір великої форми і джазова п'єса.

VI семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси (академічна та джазова);

Технічний залік: гами за вибором комісії, арпеджіо та септакорди, два різноманітних етюди (один джазовий), читка з листа, знання музичної термінології.

Іспит: твір великої форми, п'єса (джазова).

Приблизний перелік етюдів

Арбан Ж.	Школа. Жан Мер – 12 етюдів
Баласаян С.	48 етюдів
Вурм В.	Вибрані етюди
Стапко Т.	10 джазових етюдів
Бобі Шев	Етюди
Лук'янов Г.	Щоденні вправи на трубі (секвенції)

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Бах Й.	Сарабанда
Бах Й. – Гуно Ш.	Прелюдія
Рахманінов С.	Вокаліз
Анісімов Б.	Концертний етюд
Гайдн Й.	Концерт № 2

Твори великої форми

Альбіоні Т.	Концерт Es-Dur
Вівальді А.	Концерт d-moll
Щуровський Ю.	Концерт
Боровський І.	Концерт
Бреднев М.	Концерт № 3
Курц З.	Концерт ч. 1
Корде Г.	Концерт

Естрадно-джазові п'єси

Льюс Дж.	Як високо місяць
	Джанго
Ширинг Дж.	Колискова
Паркер Ч.	Час настав
Міллер Г.	Місячна серенада
Гройя Т.	Фламінго
Гершвін Дж.	Улітку
Бейсі К.	Блакитні небеса
Рейді У. – Корольов В.	Сент-Луїс блюз

IV курс

За час навчання на 4 курсі студент повинен:

- продовжити вдосконалення виконання мажорних і мінорних гам у всіх тональностях та септакордів у швидкому темпі;
- пройти 15–20 етюдів (у т. ч. джазових);
- два твори великої форми (один естрадно-джазовий), чотири твори малої форми (два естрадно-джазових);

Крім того, студент повинен продовжувати вдосконалювати навички імпровізації у вивчених стилях та ознайомитись із сучасними стилями “джаз-рок” та “фьюжн”, самостійно працювати над естрадно-джазовими п'єсами та вміти робити записи транскрипцій відомих виконавців.

Контрольні вимоги

VII семестр

Академічний концерт: твір великої форми і п'єса
Заліковий урок: дві п'єси (одна з них джазова).

VI семестр

Прослуховування дипломної програми (допускається виконання по нотах)

Друге прослуховування дипломної програми напам'ять

Державний іспит: твір великої форми, дві п'єси різноманітного характеру (у т. ч. джазова).

Примітка: Деякі з виконаних раніше творів можуть бути включені в програму державного іспиту

Приблизні дипломні програми

	I
Гуммель Й.	Концерт для труби
Фібих З.	Поєма

Еллінгтон Д.

Арутюнян А.
Льюс Дж.
Гіллеспі Діззі

Навчально-допоміжний матеріал

Степурко О. Трубач в джазі
Бобі Шев Етюди
Станко Г. 10 джазових етюдів
Карпа Ч. Ритміко-стилістичні етюди для джазової труби
Арбан Ж. Школа. 26 сучасних етюдів
Брандт В. 34 етюди

Рекомендована література для труби (школи, книги, посібники)

1. Арбан Ж. Школа гри на трубі
2. Баласанян С. 25 легких етюдів
3. Брандт В. 46 етюдів
4. Вурм В. Вибрані етюди (62)
5. Степурко О. Труба в джазі. Етюди
6. Станко Г. 10 джазових етюдів
7. Цфасман О. Етюди
8. Бобі Шев Вправи та етюди
9. Карпа Гюнтер Ритміко-стилістичні етюди для джазової труби
10. Симоненко В. Мелодії джазу. Лексикон джазу

Твори у супроводі фортепіано

1. Абсіль Ж. Три п'єси для труби
2. Альбіоні Т. Концерти для труби
3. Анісімов Б. Концертний етюд
4. Арутюнян О. Концерт для труби
5. Арутюнян О. Концертне скерцо
6. Асаф'єв Б. Скерцо
7. Бара Ж. Анданте і скерцо
8. Боровський І. Скерцино
9. Бах Й. – Гуно Ш. Прелюдія
10. Бах Й. Арія
11. Бах Й. Сарабанда
12. Бьоме О. Концерт
13. Боцца Е. Сільські малюнки
14. Брандт В. Концертна п'єса

Блюз “До”

П

Концерт
Джанго
Солоні горішки

15. Варламов О.
16. Гайдн Й.
17. Гедіке О.
18. Гершвін Дж.
19. Дініку Е.
20. Гуммель І.
21. Пауер І.
22. Рахманінов С.
23. Раков М.
24. Скрябін О.
25. Шостакович Д.
26. Фібіх Е.
27. Шахов І.
28. Щолонов В.

Естрадно-джазові твори

Ліоджен Лур'є
Вербицький Л.
Фіготін Б.
Лядова Л.
Екімян А.
Еллінгтон Д.

Стоун П. – Пейдж Б.
Дунаєвський І.
Ешпай А.
Чугунок Ю.

Саульський Ю.
Степурко О.

Іванов Г.

Бейсі К.
Хенді У. – Корольов В.
Міллер Г.

Хренніков Т.
Гершвін Дж.
Вандер С.
Гройя Т.
Уоррен Г.

Естрадні п'єси
Концерт
Концертний етюд
Рапсодія в стилі блюз
Хора-стакато
Концерт
Тромпетина
Вокаліз
Вокаліз
Прелюдія. Етюд
Три фантастичних танці
Поєма
Скерцино
Концерт № 3

Рожева вишня та білі квіти
Місячна доріжка
Серенада
Вітерець
Вахська легенда
Концерт для Куті. Індиго.
Лінивий Дюк
Фієста
Моє кохання
Ми крокуємо
Вальс “Юність”.
Ламенто
Балада
Кентаври.
Заклинатель зміїв
Балада
Місяць
Блакитні небеса
Сент-Луїс блюз
Я знаю чому
Місячна серенада
Московські вікна
Улітку
Сер Дюк
Фламінго
Дорога на Чаттапугу
Блакитна серенада

Еллінгтон Д. – Майлі Б.
Картон Б.
Керн Дж.
Кшенек Е.
Зельченко В.
Жубинська В.
Полянський А.
Паркер Ч.
Стрейхорн Б.
Шилінг Дж.
Армстронг Луїс
Олівер Джо. Вільямс Кліренс.
Хенді У.

Херман Джеррі

Брукс Гаррі
Вільямс Спесер

Прогулянка по східному Сент-Луїсу
Джа-да
Ти – це все
Джонні награє
Веселий клоун
Ексцентрик
Квітучий травень
Прийшов час
Сідай в поїзд “А”
Колискова
Колись
Блюз західної околиці
Біл Стріт Блюз
Сент-Луїс блюз
Хелло, Доллі
Традиційна тема.
Коли святі марширують
Чорне та блакитне
Mahogany Hall Stomp

ТРОМБОН

I курс

За час навчання на I курсі студент повинен вивчити:

- мажорні і мінорні гами та арпеджіо тризвуків у тональностях до трьох знаків включно в помірному темпі;
- основні штрихи, які вживаються у біг-бенді;
- 10–12 етюдів (з них 4–5 естрадно-джазових);
- 8–10 різнохарактерних п'єс (з них 2–4 естрадно-джазових).

Крім того, студент повинен набути навичок читання нот з листа нескладних п'єс та оркестрових партій.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

I семестр – заліковий урок

Студент повинен виконати одну з вивчених гам, етюд, дві різнохарактерні п'єси.

II семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси.

Іспит: дві різноманітні п'єси або твір великої форми

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

П'єси:

Аїєвич С.	Імпровізації
Бак М.	Боса-Нова
Бахолдін В.	Етюд
Бриль І.	Уроки
Сухих О.	Тромбон у джазі (1–4)
Раков М.	Арія
Григор'єв Б.	Вправи
Матезон М.	Сарабанда
Паке М.	Концерт

II курс

За час навчання на II курсі студент повинен вивчити:

- мажорні і мінорні гами та арпеджіо тризвуків у тональностях до п'яти знаків включно (у темпі $\text{♩} = 92$) в різноманітних штрихових комбінаціях;

- блюзові гами, дорійський, міксолідійський лади;
- 10–12 етюдів (з них 4–5 естрадно-джазових).

Крім того, систематично відпрацьовувати навички читання нот з листа, самостійно розбирати і вивчати п'єси та оркестрові партії.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

III семестр

Академічний концерт: виконання двох п'єс, різноманітних за характером, або твір великої форми та п'єса.

Заліковий урок: гами, етюди, твір великої форми та п'єса.

IV семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси.

Технічний залік: дві-три гами, один етюд напам'ять, інші етюди. За вибором комісії читка з листа, знання музичної термінології.

Іспит: твір великої форми та п'єса.

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Рейхе Є.	Етюди
Блажевич В.	Етюди
Григор'єв Б.	Вправи
Гедіке Р.	Імпровізація
Марчелло Б.	Соната F-Dur ч.1,2
	Соната
Новаковський З.	Концентино
Сухих О.	Тромбон у джазі (5–10)

III курс

За час навчання на III курсі студент повинен вивчити:

- мажорні і мінорні гами у всіх тональностях в темпі $\text{♩} = 100$;
- блюзові гами, а також дорійський, міксолідійський, локрійський лади;
- домінантсептакорд та зменшений септакорд;
- 15–20 етюдів (з них 5–6 естрадно-джазових);
- 8–10 п'єс, з них дві для самостійного вивчення.

Вдосконалення навичок читання нот з листа та гри на слух.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

V семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси або твір великої форми та п'єса.

Заліковий урок: гами та лади, етюд за вибором педагога. Твір великої форми та п'єса.

VI семестр

Академічний концерт: твір великої форми та п'єса.

Технічний залік: гами, лади, тризвуки, септакорди. Етюди за вибором комісії. Читання з листа, знання музичної термінології

Іспит: твір великої форми та п'єса.

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Станько Т.	Етюди
Сероцький К.	Сонатина
Еллінгтон Д.	Без свінга немає джазу
Раксін Д.	Лаура
Блажевич В.	Концерт № 2
Еллінгтон Д.	Самотність
Роджерс Р.	Де і коли
Бах Й.	Анданте
Гершвін Дж.	Я відчуваю ритм
Голсон Б.	Не шепчіть

IV курс

- За час навчання на IV курсі студент повинен продовжити вдосконалення виконання гам, ладів, тризвуків, домінантового септакорда, зменшеного септакорда у всіх тональностях в темпі $\text{♩} = 108$;
- 15–20 етюдів;
- 4 твори малої форми

Крім того, студент повинен володіти грою у стилі “свінг”, “бі-боп”, “дискіленд”, “джаз-рок”, а також систематично працювати над навичками читання нот з листа. Вміти самостійно працювати над музичним твором.

Контрольні вимоги

VII семестр

Академічний концерт: твір великої форми та п'єса.

Заліковий урок: дві п'єси різного характеру.

VIII семестр

Прослуховування дипломної програми

Виконання програми напам'ять

Державний іспит: твір великої форми (концерт або соната), дві п'єси естрадно-джазового напрямку.

Примітка: Деякі з виконаних раніше творів можуть бути включені в програму державного іспиту.

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

	I
Успенський В.	Концентино
Тізол Х.	Тердідо
Гершвін Дж.	Улітку
	II
Блажевич В.	Концерт № 2
Еллінгтон Д.	Спокуслива леді
Голсон Б.	Не шепчіть
	III
Римський-Корсаков М.	Концерт
Боходдін К.	Коли невістачає техніки
Дональдсон В.	Так, це моя дівчина

Педагогічний репертуар спеціального класу тромбона для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Етюди та вправи

1. Блажевич В.	Етюди
2. Брулінталь В.	Етюди
3. Грирьєв Б.	Етюди
4. Венгловський В.	Вибрані етюди
5. Рейхе Є.	Етюди
6. Квітковський	Етюди

Твори естрадно-джазового напрямку

1. Бейсі К.	Я просив тебе прийти вчора
2. Вейль К.	Меккі-мессер
3. Гершвін Дж.	У настрої
4. Гершвін Дж.	Улітку
5. Гершвін Дж.	Будь ласка
6. Гіллеспі Д.	Бі-боп
7. Гіллеспі Д.	Антропологія
8. Дональдсон В.	Так, це моя дівчина
9. Джуфрі Дж.	Чотири брати
10. Леніс М.	Як високо луна
11. Маліген Дж.	Сумне свято
12. Монк Т.	Біля опівночі
13. Нобль Р.	Черокі
14. Олівер Дж.	Доктор джазу

15. Портер К.
16. Тімонс
17. Хефті Н.
18. Юменс В.
19. Кармайкл Х.
20. Еллінгтон Д.

Класичні твори

1. Гедіке О.
2. Нуримов Ч.
3. Манжора Б.
4. Лядов О.
5. Бах Й.
6. Бах Й.
7. Вівальді А.
8. Вівальді А.
9. Бодо С.
10. Марчелло Б.
11. Мазельє Ж.
12. Димитреску К.
13. Блажевич В.
14. Блажевич В.
15. Успенський В.
16. Рейхе Є.
17. Римський-Корсаков Н.
18. Сероцький К.
19. Хіндеміт П.

Вночі та вдень
Стогін
Підлабузник
Чай удвох
Зоряний пил
Я насолоджуюсь блюзом

Імпровізація
Концертна п'єса
Етюд
Прелюдія
Анданте
Аріозо
Алегро
Ларго
Маленька сюїта
Анданте, алегро
Конкурсне соло
Селянський танок
Концерт
Концертний ескіз № 5
Концентино
Концерт № 12
Концерт
Сонатина
Соната

ДЖАЗОВЕ ФОРТЕПІАНО

Контроль та облік успішності

Кожен студент повинен виступити чотири рази на рік на екзаменах та академічних концертах. Вся програма виконується напам'ять. Два рази на рік проводиться технічний залік згідно з програмними вимогами.

Екзаменаційні вимоги

На екзамені студент повинен виконати: при переході на II і III курси – один поліфонічний твір, один твір великої форми, одну кантилену п'єсу, два етюди на різні види техніки, дві п'єси естрадно-джазового репертуару.

При переході на IV курс – один поліфонічний твір, один твір великої форми, одну п'єсу класичного репертуару, етюд віртуозно-концертного характеру, дві п'єси естрадно-джазового репертуару. Одна п'єса естрадно-джазового репертуару, підготовлена самостійно.

Вимоги до державного екзамену

Програма державного екзамену повинна включати: один поліфонічний твір, один твір великої форми, одну класичну п'єсу, віртуозно-концертний етюд, три п'єси естрадно-джазового репертуару.

I курс

Програмні вимоги

За час навчання на I курсі студент повинен вивчити: гами дієзні до п'яти знаків мажорні, мінорні та хроматичні в октаву у прямому і протилежному русі; гами у терцію, сексту та дециму у прямому русі; чотиризвучні акорди мажорних та мінорних трізвуків з оберненнями; арпеджіо трізвуків короткі, ломані та довгі з оберненнями; арпеджіо домінантсептакордів та зменшуваних септакордів з оберненнями.

Два поліфонічних твори

Два твори великої форми

Чотири класичні п'єси різного характеру

Шість етюдів на різні види техніки

Три п'єси естрадно-джазового репертуару

Контрольні та екзаменаційні вимоги

I семестр

Технічний залік: гами дієзні мажорні до п'яти знаків, один інструктивний етюд.

Академічний концерт: один поліфонічний твір, два етюди на різні види техніки.

Заліковий урок: один твір великої форми, одна кантиленна п'єса, одна п'єса естрадно-джазового репертуару.

II семестр

Технічний залік: гами дієзні мінорні до п'яти знаків, один інструктивний етюд.

Академічний концерт: дві п'єси різного характеру, одна п'єса естрадно-джазового репертуару.

Іспит: один поліфонічний твір, один твір великої форми, одна кантиленна п'єса, два етюди на різні види техніки, одна п'єса естрадно-джазового репертуару.

Орієнтований репертуар

I

Бах Й.
Гайдн Й.
Бородін О.
Черні К.
Цорасман А.
Триголосна інтенція сі мінор
Соната Ре мажор
Маленька сюїта: У монастирі
Етюди №№ 12, 14 тв. 740
Джиммі

II

Бах Й. С.
Бетховен Л.
Шопен Ф.
Аренський О.
Черні К.
Якушенко І.
Добре темперований клавир т.1:
Прелюдія та фуга до мінор
Соната фа мінор. тв.2 № 1, ч.1
Ноктюрн до-дієз мінор
(посмертний твір)
Етюд. тв.74 № 5
Етюд тв. 740 № 19
Сільські музиканти

II курс

Програмні вимоги

За час навчання на 2 курсі студент повинен вивчити: гами бемольні до п'яти знаків у тих же видах, що й на 1 курсі, але у жвавішому темпі. одинадцять акордів від однієї клавіші (довгі арпеджіо) у прямому русі від усіх білих клавіш.

Декілька мажорних та мінорних гам октавами.

Два поліфонічних твори

Два твори великої форми

П'ять п'єс різного характеру

Шість етюдів на різні види техніки

Чотири п'єси естрадно-джазового репертуару

Дві самостійно вивчені легкі п'єси естрадно-джазового репертуару

Контрольні та екзаменаційні вимоги

III семестр

Технічний залік: гами бемольні мажорні до п'яти знаків, одинадцять акордів від до, ре, мі, фа, один інструктивний етюд

Академічний концерт: дві різноманітні за характером п'єси, одна п'єса естрадно-джазового репертуару

Заліковий урок: один поліфонічний твір, один твір великої форми, один етюд

IV семестр

Технічний залік: гами бемольні мінорні до п'яти знаків, одинадцять акордів від усіх білих клавіш, один інструктивний етюд підвищеної складності.

Академічний концерт: дві п'єси різноманітні за характером, одна п'єса естрадно-джазового репертуару

Іспит: один поліфонічний твір, один твір великої форми, одна кантлена п'єса, два етюди на різні види техніки (один з них на октавну техніку), дві п'єси естрадно-джазового репертуару

Орієнтовний репертуар

Бах Й. С.

Бетховен Л.

Скрябін О.

Черні К.

Кобилянський О.

Джоплін С.

Сасько Г.

Бах Й. С.

Гайдн Й.

Шопен Ф.

Черні К.

I

Добре темперований клавір, т.І.

Прелюдія і fuga Фа мажор

Соната до мінор, тв.10 № 1, ч.І

Прелюдія Ре мажор, тв. 11 № 5

Етюд № 8, тв.740

Октавний етюд Ля-бемоль мажор

Вишукані синкопи (регтайм)

Ніч у травні

II

Французька сюїта ре мінор

Соната сі мінор

Ноктюрн фа-дієз мінор

Етюди №№ 15, 49, тв.740

Скрябін О.

Уїлсон Т.

Ньюмен Л.

Прелюдія, тв.11 № 6

Розминка

Знову

III курс

Програмні вимоги

За час навчання на 3 курсі студент повинен вивчити: гами мажорні та декілька мінорних (гармонічних) подвійними терціями у прямому русі від усіх білих клавіш. Хроматичні гами подвійними терціями (малими) від любого звуку.

Два поліфонічних твори;

Два твори великої форми;

Чотири класичні п'єси, різноманітні за характером;

Чотири етюди (два з них віртуозно-концертного характеру);

Три п'єси естрадно-джазового репертуару;

Дві самостійно підготовлені п'єси естрадно-джазового репертуару.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

V семестр

Технічний залік: гами подвійними терціями від усіх білих клавіш, одинадцять акордів (довгі арпеджіо), один інструктивний етюд.

Академічний концерт: дві п'єси різноманітні за характером, одна п'єса естрадно-джазового репертуару.

Заліковий урок: один твір поліфонічний, один твір великої форми, віртуозно-концертний етюд.

VI семестр

Технічний залік: гами подвійними терціями, хроматичні гами подвійними терціями, інструктивний етюд.

Академічний концерт: повільна частина великої форми, віртуозний твір, одна п'єса естрадно-джазового репертуару.

Іспит: один поліфонічний твір, один твір великої форми, одна кантлена п'єса, віртуозно-концертний етюд, 2-3 п'єси естрадно-джазового репертуару.

Орієнтовний репертуар

Шостакович Д.

Бетховен Л.

Прокоф'єв С.

I

Прелюдія та fuga Ре мажор

Соната До мажор, тв. 2 № 3, ч.І

Короткочасності (за вибором)

Ліст Ф. Шапіро Т.	Концертний етюд Ре-бемоль мажор Якби ти була зі мною (аранжировка Е. Хейвуда)
Роджерс Р.	Коханий (аранжировка О. Пітерсона)
Бах Й. С.	II Добре темперований клавир, т.1: Прелюдія та fuga фа-дієз мінор Варіації Ре мажор Прелюдія "Менестрелі" Етюд-картина № 5
Моцарт В. Дебюссі К. Штогаренко О. Гарнер Е. Сілвер Х. Грін Б.	Бабетта Волинка Час від часу (аранжировка Дж. Ширінга)

IV курс

Програмні вимоги

За час навчання на 4 курсі студент повинен продовжити вдосконалення виконання гам, вивчених на 3 курсі, виконувати їх у жвавішому темпі.

Два поліфонічних твори.

Два твори великої форми.

Три п'єси.

Два віртуозно-концертних етюди.

Чотири п'єси естрадно-джазового репертуару.

Дві самостійно підготовлені п'єси естрадно-джазового репертуару.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

VII семестр

Академічний концерт: дві п'єси, різноманітні за характером, одна п'єса естрадно-джазового репертуару.

Заліковий урок: один поліфонічний твір, один твір великої форми, віртуозно-концертний етюд.

VIII семестр

Перше прослуховування дипломної програми.

Друге прослуховування дипломної програми.

Виконання програми напам'ять.

Технічний залік: гами подвійними терціями, хроматичні гами подвійними терціями, інструктивний етюд.

Державний іспит: один поліфонічний твір, один твір великої форми, одна п'єса, віртуозно-концертний етюд, три естрадно-джазові п'єси.

Примітка: Деякі з виконаних раніше творів можуть бути включені в програму державного іспиту.

Орієнтовний репертуар

Бах Й. С.	I Добре темперований клавир, т.2: Прелюдія та fuga ля мінор Соната ля мажор, ч.1 Прелюдія Мі-бемоль мажор
Моцарт В. А. Рахманінов С. Шопен Ф. Гарнер Е. Еванс Б. Цфасман А.	Етюд до-дієз мінор, тв.10 Танцюй зі мною Вальс для Деббі Фантазія на тему Дж. Гершвіна "Коханий мій"
Шостакович Д. Гріг Е. Дебюссі К. Ліст Ф. Монк Т. Еванс Б. Якущенко І.	II Прелюдія та fuga Фа мажор Соната мі мінор, ч.1 Дві прелюдії (за вибором) Концертний етюд фа мінор Болівар-блюз Ти ще дитина Свіжий вітер (із "Джазового альбому")
Рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів	
Навчальним планом передбачені години для самостійної роботи студентів. Це – самостійне вивчення студентом одної-двох різнохарактерних нескладних п'єс у кожному семестрі.	
Репертуарний список включає твори різної складності, тому він дійсний для вибору творів для самостійної роботи студентів, враховуючи їх індивідуальні здібності.	
Репертуарний список	
I курс	
Аяк П. Аралов В. Блантер М. Бриль І. Бродський Р. Гершвін Дж. Дворжак М.	Елізабет Ліловий кінь Склім Балада Червона троянда Вибрані пісні Суонні Джазові етюди №№ 1,2,8,5

Джошлін С.
Доміноу-Бартолом'ю.
Журбинська В.
Зельченко В.
Івенс Л.
Кармайкл Х.
Мак-Х'ю Д.
Мендел Д.
Мілютін Ю.
Міллер Г.
Пені У.
Полянський О.
Ревел Г.
Рей Д.
Рід-Стівенс.
Рід-Мейсон.
Роджерс Р.
Саульський Ю.
Свон Є.
Скорик М.
Уоррен Г.
Хенди В.
Цфасман А.

Чугунов Ю.
Еллінгтон Д.
Якушенко І.

II курс

Алеут Д.
Аралов В.
Афанасьєв Л.
Баєв-Норуфт Н.
Бернетт Е.
Бернстайн Л.
Бінкін З.
Гершвін Дж.
Грін Б.

Регтайми №№ 1,3,6,8
Прощавай
Ексцентрик
Веселий клоун
Техніка гри джазового піаніста
Зоряний пил
Ліричний настрій
Тінь твоєї усмішки
Дансинг
Місячна серенада
Квітка та бджола
Букет весни
Найближче кохання
Щасливе серце
У нічній тиші
Прощальний вальс
Знову весна
У роздумах
Якщо ти на самоті
У народному дусі
Чаттанунга чу-чу
Сент-Луїс
Веселий вечір
У дальній путь
Джиммі
Лірична румба
Невдале побачення
Біля моря
Прощальний вальс
Лінивий Дюк
Джазовий альбом №№ 1,2,4,7

О, щасливий я
Моя душа
Знову вдвох
Місяцю, місяцю, прийди швидше
Сумний малюк
Сьогодні вночі
Кубанський танок
Вибрані пісні
Час від часу

Дворжак М.
Дезмонд П.
Джошлін С.
Івенс Л.

Келлер Д.
Керн Дж.
Колмен Ч.
Кшенек Е.
Ларсон Г.
Ліпмен С.
Мансіні Г.
Мортон Дж.
М'юр Ф.
Ньюмен Л.
Пефорер Б.
Пітерсон О.
Раксін Д.
Сасько Г.
Сілвер Г.
Скорик М.
Стрейхорн Б.
Уїлсон Г.
Уоррен Г.
Френкель Я.
Холланд К.
Цфасман А.

Якушенко І.
III курс
Бінкін З.

Друбек Д.
Бриль І.
Грін Б.
Грір Дж.
Дворжак М.
Джошлін С.
Івенс Л.
Кармайкл Х.
Левіновський М.

Джазові етюди №№ 4,7, 10–14, 23
Спробуй на п'ять
Регтайми №№ 10,12,18,19
Ритм джазу у грі на фортепіано
Техніка гри джазового піаніста
Щось знайоме
Ніхто не вірив
Поплач
Джонні награв блюз
Я не буду дружити з тобою
Рано нам ще кохати
Місячна ріка
Пан Джеллі Лорд
Будемо пароплав зустрічати
Знову
У дусі блюзу
Східна балада
Лаура
Ніч у травні
Волинка
Набридливий мотив
Сиджу, гайдаючись у кріслі
Розминка
Коли дуже часто бачу я тебе
На дачу
Карнавал
Прощавальний промінь
Радісний день
Джазовий альбом (за вибором)

Повільний вальс
Поетична картинка
Вальс Кеті
У народному дусі
Час від часу
Тільки ми удвох
Джазові етюди (за вибором)
Регтайми (за вибором)
Ритми джазу у грі на фортепіано
Завжди пам'ятаю про тебе, Джорджія
Фантастичний танець

Ленко Є.	Інтермецо № 2
Макаров Є.	Арлекін
Полонський О.	Ритмічний танець
Портер К.	Усе до продажу
	Що за річ – кохання ?
	Я кохаю тебе
Пігерсон О.	В краю невідомих гігантів
	Минулий марш
	Лаурентійський вальс
Превен А.	У дусі блюзу
Роджерс Р.	Коханий
Тейлор Б.	У кубинському стилі
	Жива людина
	Пісенька у бедламі
	Присвячення
	Прохолода та насолода
Уоррен Г.	Я знаю чому
Цфасман А.	Прелюдія
Чугунов Ю.	Чекання
	Юність
Шапіро Т.	Якби ти була зі мною
Якушенко І.	Джазовий альбом (за вибором)
Дудек Т.	Сувенір
Младек І.	Мочна
Пауелл Б.	Hallucinations
Вінфрі Д.	Китайський хлопчик
IV курс	
Аралов В.	Діалог
Бриль І.	Рух
Брубек Д.	Шкутильгаючий вальс
Гарнер Е.	Бабетта
	Танцюй зі мною
Данілін В.	Парафраз
Дворжак М.	Джазові етюди (за вибором)
Джоплін С.	Регтайми (за вибором)
Єрохін В.	Капричіо
	Гумореска
Зельченко В.	Молодіжний клуб
	Пульс часу
	Чарльстон
Івенс Л.	Ритми джазу у грі на фортепіано

Капустін М.	Варіації
	Рушійна сила
	Інтермецо
Кау С.	Посидь зі мною
Корія Ч.	Де зустрічалися ми раніше
	Іспанські мотиви
	У дусі блюзу
	Етюд
Крамер Д.	Імпровізація
Левіновський М.	Прелюдія-експромт
	Замкнене коло
Маркін Ю.	Присвячення Білу Евансу
	Павутинка
Монк Н.	Болівар-блюз
Монк Т.	Блюз для Бессі
Пауелл Б.	Привіт Гарнеру
Пігерсон О.	Вальс – Танго – Фокстрот
Полонський О.	У роздумах
	Вечірня музика
Рубашевський В.	Сонячні промені
	Вечірня босса-нова
Струков В.	Опівнічне фортепіано
Тейлор Б.	Радіоактивність
	Про кохання
Флярковський Я.	Нічний поїзд
Форест Дж.	Лебедина ріка
Фостер С.	Жонглер
Френкель Я.	Імпровізація
Цфсман А.	Коханий мій
Фантазія на тему Гершвіна Дж.	Серенада Сонячної Долини
Фантазія на тему з к/ф	Гумореска
Чугунов Ю.	Експромт
Чижик Л.	Експромт
Шилінг Дж.	Вона
Еванс Б.	Ти ще дитина
	Вальс для Деббі
	Дуже рано
	Індиго
Еллінгтон Д.	Джазовий альбом (за вибором)
Якушенко І.	Blue and Sentimental
Basie С.	Strange Megow Lark
Врубек Д.	

Збірники

1. *Чугунов Ю.* Гармонія у джазі. – М., 1980
2. *Гершвін Дж.* Вибрані пісні. Переклад. Для фортепіано. – М., 1975
3. *Дворжак М.* Вибрані етюди для фортепіано. – К., 1984
4. *Джазові вальси* для фортепіано. / Укладач Чугунов Ю. – М.
5. *Джазові та естрадні композиції* для фортепіано. Вип. I. / Укладач Зельченко В. – М., 1980
6. *Джазові та естрадні композиції* для фортепіано. Вип. II. / Укладач Полонський О. – М., 1981
7. *Джазові та естрадні композиції* для фортепіано. Вип. III. / Укладач Полонський О. – М., 1982
8. *Джазові та естрадні композиції* для фортепіано. Вип. IV. / Укладач Єрохін В.. – М., 1985
9. *Джазові та естрадні композиції* для фортепіано. Вип. V. / Укладач Єрохін В.. – М., 1986
10. *Джазові твори* для фортепіано. Вип. I. Укладач Чугунов Ю. – М., 1982
11. *Джазові твори* для фортепіано. Вип. II. Укладач Чугунов Ю. – М., 1986
12. *Джоплін С.* Регтайми Т. I і II. Петерс. Лейпциг, 1979
13. *Закордонна естрадна пісня* за 100 років. – Л., 1980
14. *Іванс Л.* Ритми джазу у грі на фортепіано. – К., 1986
15. *Іванс Л.* Техніка гри джазового піаніста. – К., 1985
16. *Популярні мелодії.* Перекладення для фортепіано В. Моделя. Вип. VI. – Л., 1978
17. *Бріль М.* Практичний курс джазової імпровізації. – М., 1979
18. *Сучасна танцювальна музика.* Вип. I. / Укладач Минов О. – М., 1978
19. *Тінь твоєї усмішки.* – М., 1976
20. *Цфасман А.* Збірник п'єс для фортепіано.
21. *Естрадні та джазові п'єси* для фортепіано. Укладач Замороко М. – К., 1985
22. *Якушенко І.* Джазовий альбом. – М., 1984

ГІТАРА

I курс

На I курсі остаточно фіксуються правила посадки з інструментом, розвиваються рухові навички при звуковидобуванні. Удосконалюються існуючі навички пальцевого способу гри, прививаються або розвиваються отримані раніше навички гри медіатором, прививаються навички самостійної роботи над музичним твором (поняття динамічного розвитку, образного строю твору).

На I курсі вивчаються естрадні стилі регтайм, свінг; засвоюються підготовчі вправи з технічного комплексу імпровізатора. Обов'язкова робота над традиційною технікою – гаммами, арпеджіо, етюдами на різні види техніки (легато, акорди, дрібна техніка, बारे, розвиток великого пальця /р/ правої руки, підготовка тремоло).

Протягом року студент повинен пройти:

– гами – з одним знаком (мажорні і мінорні) у комплексі: в ритмічних варіантах, в терцію, сексту, октаву; акорди, арпеджіо; мажорні гами септакордами різними ритмічними малюнками.

Навчальні вправи в імпровізації: прості діатонічні секвенції, окремі акорди та їх обернення, тризвуки та звороти тризвуків типу I–IV–V–I та їх елементи в різних ритмах і мелодичних положеннях на перших трьох і чотирьох струнах; прогресивну аплікатуру септакордів, основні функції септакордів.

6–8 етюдів на різні види техніки;

2 твори у поліфонічному викладенні;

6–8 п'єс, контрастних за складом.

Програмні вимоги

I семестр – заліковий урок

Студент повинен виконати:

- гаму з одним знаком (G, Em) у комплексі;
- етюд;
- три п'єси різної фактури, з яких одну – на акустичній гітарі.

II семестр – академічний концерт

- дві різнохарактерні п'єси (одна на акустичній гітарі).

Іспит:

- гама (F) в комплексі;
- етюд на акустичній гітарі;

- етюд на електрогітарі;
- дві різнохарактерні п'єси на електрогітарі, одна класичного репертуару – на акустичній гітарі.

Приблизні програми

Гама (Фа мажор) – на акустичній гітарі в ритмічних варіантах, в терцію, сексту, октаву, акорди, арпеджіо; на електрогітарі – в стилі свінг; септакордами.

Етюди:

Каркассі М.	ор. 60 № 23 (а.ч.)
Крейцер Р.	Фа мажор (№ 17 – е.ч.)
I	
Бах Й. С.	Анданте
Сор Ф.	Варіації на теми виконання народної пісні Фолія
Гудмен Б.	Танці в Савойї
II	
Бах Й. С.	Сарабанда
Сор Ф.	Рондо
Кузнецов А.	Заводні іграшки
Приблизний репертуарний список	
Чайковський П.	Мелодія” (медіатором на електрогітарі) – (41)
Шостакович Д.	Танець (46)
Чайковський П.	Пісня без слів (46)
Чайковський П.	Баркарола (46)
Прокоф'єв С.	Вальс із опери Війна і мир (46)
Глінка М.	Почуття Простодушність Сент-Луїс (37)
Хенді У.	Хмари
Рейнхардт Дж.	Зоряне місто
Пол Л.	Танці в Савойї
Гудмен Б.	Хелло, Доллі
Херман Дж.	Із семи до одинадцяти
Гудмен, Б. Кристіан Ч.	Як високо місяць
Льюс У.	Чай удвох
Юменс В.	Колискова
Ширинг Дж.	Настрій Індіго
Еллінгтон Д.	Весняний ранок
Саульський Ю.	Вальс
Бріль І.	

Бах Й. С.

Сарабанда

Анданте

Прелюдія ля мінор

Сор Ф.

Рондо

Сор І.

Варіації на тему іспанської народної пісні “Фолія”

Карулли Ф.

Рондо

Барріос А.

Збірник ч.І

Каркассі І.

Сонатина

Віла-Лобос Е.

Прелюдія

Дунаєвський І.

Мелодія з кінофільму “Веселі хлоп'ята”

Баррозу А.

Бразильська акварель

Роджерс Р.

Голубий місяць

II курс

На 2 курсі удосконалюються навички гри медіатором і пальцями. Відбувається знайомство з поняттям про художню трактовку твору, кульмінацію, форму її розвитку.

Студенти отримують короткі відомості про стиль, жанр, практично опановують стильові особливості різних композицій; опановують стилі бі-боп, боса-нова; паралельно здобувають навички гри у камерному ансамблі (з фортепіано); практично використовують елементи імпровізаційної техніки.

Протягом року студенти повинні пройти:

- гами до 3-х знаків;
- пальцями в комплексі;
- медіатором у штрихах: всі види легато, стакато, синкопованих ритмах;
- 6–8 етюдів на різні види техніки та стильові особливості;
- 10–12 п'єс.

Вправи імпровізаційного комплексу: складніші діатонічні секвенції, тетракорди, ритмічне варіювання складних тем, гармонічні послідовності з септакордів, обернення септакордів, гармонічні секвенції, альтеровані послідовності. Вивчити настройки і звернені форми септакордів в практиці джазового акомпанементу.

Програмні вимоги

III семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси (одна можливо на акустичній гітарі).

Заліковий урок:

- одна з вивчених гам у комплексі (до двох знаків) Ре мажор, сі мінор, Сі-бемоль мажор, соль мінор;
- два етюди на акустичній і електрогітарі;
- дві різнохарактерні п'єси на електрогітарі, одну на акустичній гітарі.

IV семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси

Іспит:

- одна з пройдених гам (до 3-х знаків);
- два етюди – на акустичній і електрогітарі;
- три різнохарактерні п'єси (одна з них на акустичній гітарі).

Приблизні програми

Бах Й. С.	I Куранта із сюїти № 6
Телеман Г.	Соната до мажор
Дунаєвський І., обробка Бранда В.	Коліскова і Місячний вальс з музики до кінофільму “Цирк”

Бах Й. С.	II Куранта з сюїти № 1 (в оригіналі для віолончелі соло) (на електрогітарі медіатором)
Альберт Г.	Соната № 1
Шобим А.	Джаз-Ен-Самба

Приблизний репертуарний список

Бах Й. С.	Прелюдія мі мінор (оригінал мі-бемоль мінор)
Понсе М.	Прелюдія
Об'єдов Ю.	Партита Чакона Ригодон Арія Бурре
Бах Й. С.	Куранта
Гендель Г.	Адажіо і Алєгро з сонати № 6 (для скрипки і фортепіано)
Телеман Г.	Соната До мажор
Альберт Г.	Соната № 1
Аблоніц М.	Боса нова

Мобим А.
Мобим А.
Цфасман А.
Чугунов Ю.
Пасс Дж., Елліс Х.
Кессел Б.
Колесник С.
Рей Браун.
Віла-Лобос Е.

Дезафінадо
Джаз-Ен-Самба
Затанцюємо румбу
Прелюдія
Блюз в соль
Мандрівка по Аламбі
П'єса у класичному стилі
Великий вальс
Прелюдія № 1
Прелюдія № 2
Прелюдія № 3
Прелюдія № 5
Маленька сюїта у стилі свінг
Фантазія
Услід за вітром
Сонатина і варіація

Бранд В.
Віньяс І.
Монтгомері У.
Морено-Торробо Ф.

III курс

На 3 курсі розвиваються музично-виконавський рівень студентів, ускладнюється рівень труднощів музики, що виконується, як у технічному, так і в музичному відношенні. Подальший розвиток отримують навички ансамблевої гри; знайомство зі стилями рок-музики; починається самостійна обробка музичного матеріалу, робота з магнітофонними записами, удосконалюється робота в акомпанементі.

Протягом року студенти повинні пройти ускладнені секвенції з гам у синкопованих ритмах, вивчити прогресивну аплікатуру у практиці джазового акомпанементу, прийоми гармонічного і мелодичного варіювання та їх аплікатурні закономірності, отримати початкові навички практичного застосування елементів імпровізаційної техніки, розвивати октавну і акордову техніку, працювати над мемулатикою, над читанням нот з листа.

Протягом року студенти повинні прийти гами до 5-ти знаків, 6–8 етюдів, 10–12 різнохарактерних п'єс.

Програмі вимоги

V семестр

Гами Ля-бемоль мажор, фа мінор, Мі мажор, до-дісз мінор.
Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси.

Заліковий урок: одна з вивчених гам у комплексі; два етюди – на акустичній і електрогітарі; дві різнохарактерні п'єси на електрогітарі, одна – на акустичній.

VI семестр

Гама Ре-бемоль мажор, сі-бемоль мінор, Сі мажор, соль-дієз мінор
Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси.

Іспит: одна з пройдених гам у комплексі; етюд на акустичній гітарі; етюд на електрогітарі; три різнохарактерні п'єси, з них одна – на акустичній гітарі.

Приблизні програми

Гама – з п'яттю знаками пальцями (о.ч.) і медіатором (е.ч.)

Прюдан Е.

Етюд мі мінор

Марас Ж.

Етюд № 23

I

Бах Й. С.

Сюїта № 1 (для лютні)

Алеманда

Паганіні Н.

Велика соната ч.1

(для гітари у супроводі скрипки)

переклад для фортепіано

А. Іванова-Крамського

Сонячно

Джо Пасс

II

Бах Й. С.

Сюїта № 1 (для лютні)

Куранта

Гендель Г.

Соната № 2

(в оригіналі для скрипки і клавіру)

Манчіні Г.

Дні вина і троянд

III

Бах Й. С.

Бурре (Партита № 1 для скрипки соло)

Мендельсон Ф.

Канцонета

Верменич В.

Іду я росами

Приблизний репертуарний список

Бах Й. С.

Сюїта № 1 (для лютні)

Бурре

Джуліані М.

Алегро

Мендельсон Ф.

Канцонета

Гендель Г.

Соната № 2

Паганіні Н.

Велика соната

Понсе М.

Сонатина маридиональ

(Південна сонатина)

Захаров Е.

Друга соната

Гаррета Ф.

Спогад про Альгамбру

Альбепіс І.

Рохас Н.

Томек В.

Рохас І.

Монтгомері У.

Кузнецов А.

Гершвін Дж.

Дунаєвський І.

Колесник С.

Уільямс. С.

Бенсон Дж.

Манчіні Г.

Верменич В.

Кейсі К.

Пасс Дж.

Монтгомері У.

Морено-Торробо Ф.

Ітеїда

Франсито і Альфонси

Приємний Південь

Романс

Услід за вітром

Заводні іграшки

Любий мій

Летить, голуби

Марення

Блюз на вулиці Бейсі

Блюз

Дні вина і троянд

(з репертуару У. Монтгомері)

Іду я росами

Миля Джорджія

Сонячно

Блюз

Ангел

Імпровізація

IV курс

На 4 курсі у виконавському плані основна увага направлена на художньо-образну трактовку творів, рельєфність нюансування, бездоганний ритм і органічні зміни темпів, вказаних в авторському тексті. Вдосконалюється традиційна техніка, розвивається комплекс імпровізатора, закріплюються навички самостійного будування розвернутих імпровізаційних соло. Продовжується робота з магнітофонними записами кращих зразків музичної культури в області естрадно-джазового направлення. Остаточо шліфується дипломна програма й програється частинами або цілком на концертах. Продовжується робота по розвитку навиків читання нот з листа і ансамблева практика.

Протягом року студенти повинні пройти:

- 6–8 етюдів;
- 8–10 різнохарактерних п'єс.

Програмні вимоги

VII семестр: вивчення ладів народної музики.

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси, одна з яких зроблена самостійно.

Заліковий урок: гармонічні послідовності і використання ладів; дві різнохарактерні п'єси, одна з яких – самостійна робота.

VIII семестр

Прослуховування державної програми. Участь у публічних концертах.
Державний іспит.

На дипломному іспиті студент повинен виконати:

- п'єсу у поліфонічному викладенні;
- твір великої форми;
- дві естрадно-джазові п'єси різного характеру;
- одна з п'єс може бути самостійною роботою з магнітофонними записами (відзнята з магнітофонної плівки на слух).

Приблизні дипломні програми

I

Бах Й. С. Прелюдія і престо з сюїти № 3 для лютні
Родріго Х. Концерт ч. I для гітари з оркестром
Мачіні Г. "Дні вина і троянд"
з репертуару Джо Пасса
Балада (самостійна робота)

Монтгомері У.

II

Бах Й. С. Прелюдія і fuga з Сюїти № 2 для лютні
М. Кастельнцово-Тедеско
Концерт № 1 Ре мажор
Керн Дж. Минутні дні
Джобім А. Я кохав одного разу (самостійна робота)
у виконанні А. Кузнецова і Б. Громіна

Приблизний репертуарний список

Бах Й. С. Партита II
Соната III
Партита III
Сюїти
Концерт для гітари з оркестром
Вила-Лобос. Концерт для гітари з оркестром
Родріго Х. Концерт для гітари з оркестром
Родріго Х. Фантазія для джентльмена
Кастельнцово-Тедеско М. Концерт № 1 Ре мажор
Понсе М. Південний концерт
Мачіні Г. "Дні вина і троянд"
з репертуару Джо Пасса
Монтгомері У. Ангел
Гарнер Е. Туманно
Шуман Т. Блюз
Уоллер Ф. Жимолость

Самостійна робота з магнітофонними записами Джо Пасса, У. Монтгомері, А. Кузнецова, В. Громіна, Майкла Стерна, Джо Ситріані, Ерола Клача

БАС-ГІТАРА

I курс

Програмні вимоги

Загальні знання про бас-гітару.

Становлення бас-гітари як ансамблевого і сольного інструмента. Особливості формування виконавського апарата і виконавських засобів при навчанні гри на бас-гітарі. Уточнення виконавської постановки. Робота над удосконаленням прийомів звуковидобування медіатором і пальцями правої руки. Опанування окремих елементів техніки звуковидобування СЛЕП. Блюз. Блюзовий акомпанемент. Вивчення артикуляційних особливостей музичних стилів "свінг", "бі-боп". Читання нот з листа.

Протягом року необхідно пройти:

- 1–2 твори крупної форми;
 - 4–5 різнохарактерних п'єс (класичних, народних і т. п.);
 - 4–5 естрадно-джазових композицій;
 - 5–6 етюдів, в тому числі 2–3 ритмічно-стилістичних;
- гами, акорди, вправи згідно з технічними вимогами.

I семестр

Вимоги підготовки з розвитку технічної гри на бас-гітарі.

Мажорні та мінорні гами від будь-якого звука в дві октави різними способами звуковидобування (медіатором і пальцями правої руки), арпеджіо мажорних та мінорних трізвуків (М. $\downarrow = 70$) при русі восьмими, тріолями і шістнадцятими нотами з акцентом на кожну долю такту.

2 етюди (інструктивний і ритміко-стилістичний).

Вправи з вивчення окремих елементів техніки СЛЕП.

II семестр

Вимоги підготовки з розвитку технічної гри на бас-гітарі.

Міксолідійська і дорійська гами від будь-якого звука в дві октави різними способами звуковидобування. Малий мажорний і малий мінорний септакорди.

М. $\downarrow = 80$ при русі восьмими, тріолями і шістнадцятими нотами з акцентом на слабку долю кожної ритмічної фігури.

2–3 різнохарактерних етюдів.

Вправи з техніки СЛЕП.

Приблизна програма перевідного екзамену

Марчело Б. Соната мі мінор, чч. 1, 2
Верейський В. Дуєт
Бяшаров Ш. Вальс

Приблизний репертуарний список

Етюди

Азархін Р.	Етюд № 41 (55)
Баттіоні Т.	Етюд № 5 (8)
Ботгезіні Д.	Етюди №№ 2, 17, 26 (24)
Більє Е.	Етюди №№ 1–3 (8)
Граб'є Й.	Етюди №№ 42,44 (24)
Жданов В.	Етюди №№ 32–34, 43, 54, 56 (55)
Клінг Г.	Етюд № 3 (24)
Ласка Г.	Етюд № 1 (24)
Міхно А.	Етюди №№ 3, 5, 14, 61 (55)
Куракін А.	Етюди №№ 31,34, 57 (55)
Проскурін В.	Етюд № 36 (55)
Слама А.	Етюди №№ 38, 39 (24)
Сімандл Ф.	Етюд № 41 (24)
Шторх Й.	Етюди №№ 6, 7 (24)

Ритміко – стилістичні етюди та вправи

Верейський В.	Етюд №5 (10)
Вправи СЛЕП.	№№ 1–21, 27, 28, 29, 34, 38, 39, 44, 45, 48
Етюди.	№№ 13,14 (13)
Хора В.	Етюди №№ 13, 19, 26–30, 33–35, 38–41, 48–56,59, 60, 65, 72, 74 (48)
Шпіллер Л.	Етюди №№ 1–34 (53)
Етюди.	№№ 1–25 (54)

Класичні твори

Абако Е.	Граве (46)
Бах І.С.	Анданте (46)
Бетховен Л.	Сонатина (46)
Гайди Й.	Серенада (45)
Анданте,	Алегро (46)
Гендель Г.	Чакона (46)
Де Феш В.	Соната 1 Фа мажор, чч. 1, 2 (46)
Скарлатті А.	Соната 1 До мажор, чч.1. 2 (46)
Ервелуа Л.	Весела пісенька (46)

Твори сучасних композиторів

Гершвін Дж.	Пісня (45)
Зейбер М.	Ритмічна п'єса (35)
Кабалевський Д.	Токатина, Етюд (45), Прелюдія (46)
Косенко В.	Марш (3)
Косенко В.	Скерцино (45)

Маттей Й.
Хачатурян А.
Хренніков Т.
Хіндемїт П.
Худолей Й.
Шостакович Д.

Естрадно-джазові твори

Верейський В.	Маленький блюз. Дует. Настрій (13)
Бяшаров Ш.	Вальс (13)
Браун Р.	Блюзове соло NN 306. 307 (5)
Кларк С.	Дует для баса та гітари (5)
Молотков В.	Відтінок моря (31)
Сіара З.	Три інвенції (48)
Хенді Дж.	Бразильський танець (31)
Чемберс П.	Оркестрове соло (5)

II курс

Програмні вимоги

Вдосконалення гри на бас-гітарі. Подальше вивчення прийомів звукоздобування СЛЕП. Продовження роботи з опанування музичних стилів “свінг”, “бі боп”. Знайомство з особливостями музичного стилю “джаз-рок”. Читання нот з листа, аналіз та складення басового акомпанементу.

Протягом року необхідно пройти:

- 2–3 твори крупної форми;
- 4–5 різнохарактерних п'єс;
- 5–6 естрадно-джазових композицій;
- 6–8 етюдів, у тому числі 3–4 ритміко-стилістичних; гами, акорди, вправи.

III семестр

Вимоги підготовки з розвитку технічної гри на бас-гітарі

Лідійська і фрігійська гами від будь-якого звука в дві октави різними способами звуковидобування. Великий мажорний та мінорний септакорди.

М. $\text{♩} = 86$ при русі тріолями, шістнадцятими нотами і ритмічними фігурами, восьма з крапкою та шістнадцята з різним акцентуванням.

2–3 різнохарактерних етюди.

Вправи і етюди з розвитку техніки СЛЕП.

IV семестр

Вимоги підготовки з розвитку технічної гри на бас-гітарі.

Локарійська гама та малий мінорний зі зменшеною квінтою септакорд від будь-якого звука в дві октави різними способами звуковидобування, а також всі види раніше пройдених гам і акордів.

М. ♩ = 90. Рух тріолями, шістнадцятими нотами і ритмічними фігурами, восьма з крапкою та шістнадцята з різним акцентуванням.

2–3 різнохарактерних етюди.

Вправи та етюди з розвитку техніки звукоздобування СЛЕП.

Приблизна екзаменаційна програма

Марчело Б.	Соната До мажор, ч. 3,4
Петренко М.	Вальс
Кейн К.	Мексика

Приблизний репертуарний список

Етюди

Баттіоні Т.	Етюди №№ 6, 11 (8)
Біллі Е.	Етюди № 4, 10 (8)
Габ'є Й.	Етюди №№ 20, 21, 43 (24)
Драгонетті Д.	Етюди №№ 1, 2 (22)
Куракін А.	Етюд № 40 (55)
Литинський Г.	Етюди №№ 10, 37, 65, 66, 70 (55)
Мурзін В.	Етюди №№ 8, 9, 11 (55)
Майоров П.	Етюд № 42 (55)
Слама А.	Етюд № 40 (24)
Штурм В.	Етюд № 32 (24)

Ритміко-стилістичні етюди та вправи

Верейський В.	Вправи СЛЕП №№ 22–26, 30–34, 40–43, 46, 47, 49, 54 (11)
Лієв В.	Етюди №№ 1–2, 4–7 (48)
Хора В.	Етюди №№ 62, 63, 69–71, 73, 78–80, 81–8115–119, 121–121 (48)

Класичні твори

Андерсен А.	Рондо (45)
Бреваль Ж.	Концертино (9)
Галліар І.	Соната Фа мажор (46)
Марчело Б.	Сонати: До мажор (45), Соль мажор, соль мінор (52)
Порпора Н.	Соната Фа мажор (37)

Твори сучасних композиторів

Адамян Г.	Спогад (35)
Асламазян С.	Вірменський танець (35)

Гевіксман В.
Димитреску К.
Караєв К.
Порадовський С.
Шебалін В.
Шлеммюллер Г.
Хіндеміт П.

Естрадно-джазові твори

Бриль Ф.
Биканов А.
Браун Дж.
Гараян Г.
Косма Ж.
Кейн К.
Кейсі К.
Лепін А.
Петренко М.
Френкель Я.
Шрайбер
Ешпай А.
Якушенко І.

Ліричний етюд (45)
Селянський танець (45)
Гра (35)
Рондо (46)
Мелодія (46)
Безперервний рух (45)
Дві п'єси (45)

На прогулянці
Рококо
Блюзове соло
Роздум
Опале листя
Мексика
Мила Джоржі Браун
Пасадобль
Вальс
На дачу
Дует бас-гітар
Вальс
По новому Арбату

III курс

Програмні вимоги

Подальше вдосконалення виконавських навиків гри на бас-гітарі. Оволодіння різними формами роботи над музичним твором. Вивчення стилістичних особливостей сучасної естрадно-джазової музики (джаз-рок, диско, ф'южн і т. п.). Розвиток самостійних навиків обробки музичного матеріалу. Читання нот з листа.

Протягом року необхідно пройти:

- 2–3 твори крупної форми;
- 4–5 різнохарактерних п'єс;
- 4–5 естрадно-джазових композицій;
- 6–8 різних етюдів; гама, акорди, вправи;
- 1–2 естрадно-джазові композиції, які вивчені самостійно.

V семестр

Вимоги підготовки з розвитку технічної гри на бас-гітарі.

Зменшена та цілотонна гама, зменшений та малий мажорний зі збільшеною квінтою септакорди від будь-якого звука в дві октави різними способами звукоздобування.

М. $\text{♩} = 96$. Рух тріолями і шістнадцятими нотами, а також у синкопованому ритмі з різним акцентуванням.

2 етюди і соло, які включають види гармонічної техніки (подвійні ноти, флажолети і т. п.).

Ускладнене завдання з техніки СЛЕП.

VI семестр

Вимоги підготовки з розвитку технічної гри на бас-гітарі.

Блюзова гама та всі види раніше пройдених гам і акордів від будь-якого звука різними способами звукоздобування в дві октави.

М. $\text{♩} = 102$. Рух тріолями, шістнадцятими нотами, в ритмі восьма крапкою і шістнадцята, в синкопованому ритмі з різним акцентуванням.

Ладо-гармонічні секвенції й прогресії, які включають тон-напівтонові послідовності і пентатоніку.

2–3 етюди.

Композиція або етюд з використанням усіх елементів техніки СЛЕП.

Приблизна екзаменаційна програма

Бах І. Х.	Концерт до мінор, ч. 1
Рафф І.	Тарантела
Сіара З.	Швидкий танець № 1

Приблизний репертуарний список

Етюди:

Біллі Е.	Етюди-№№-7,-8-(3)
Гертович І.	Етюди-№№-2,-3,-4 (8)
Драгонетті А.	Етюди-№№-3,-4-(22)
Жданов В.	Етюд-№-12-(55)
Монтанарі К.	Етюд-№-23-(24)
Шторх Й.	Етюд-№-1-(22)

Ритміко-стилістичні етюди та вправи

Верейський В.	Вправи-СЛЕП-№№ 55–59-(11)-
Ілієв В.	Етюди-№№-3,-8-Ю (48)–
Хора В.	Етюди-№№-99–101, 125, 134, 137(48)

Класичні твори

Бах І. К.	Концерт до мінор, ч. 1 (48)
Геб Ф.	Каватина (48)
Гендель Г.	Соната до мінор (46)
Дворжак А.	Фуріант (48)
Кореллі А.	Соната Соль мажор (45)
Люенінг О.	Соната для контрабаса соло (45)
Марчелло-Б.	Соната ля мінор (46)

Твори сучасних композиторів

Карєва Х.	Ноктюрн. Токата (45)
Людвіг М.	Естонська мелодія (35)
Прокоф'єв С.	Тарантела (35)
Рафф І.	Тарантела (40)
Свиридов Г.	Відьмак. Сумна пісня (35)
Стравинський І.	Норвезький танець (45)
Щедрін Р.	Кадриль (46)

Естрадно-джазові твори

Арієвич С.	Фантазія (5)
Дунаєвський І.	Летіть, голуби (31)
Жобім А.	Дезафінадо (31)
Колесник С.	Г'єса в класичному стилі (31)
Маркін Ю.	Родео (56)
Паркер Ч.	Блюзове соло (5)
Свобода М.	Боса нова (48)
Сіара З.	Блюз-марш. Блюз-рок.
	Швидкий танець (48)
Чугунов Ю.	Самба радості. 3 сюїти
	“Джазові портрети”
	Чикорія (56)

IV курс

Програмні вимоги

Подальше вдосконалення виконавських навиків гри на бас-гітарі. Самостійна робота над музичним твором. Продовження роботи з вивчення стилістичних особливостей сучасної естрадно-джазової музики. Ознайомлення з методикою викладання предмета. Підготовка програми державного іспиту.

Протягом року необхідно пройти:

- 2–3 твори крупної форми;
- 2–3 різнохарактерні п'єси;
- 5–6 естрадно-джазових композицій, з них 2–3 підготовлених самостійно;

всі види раніше пройдених гам та акордів.

VII семестр

Вимоги підготовки з розвитку технічної гри на бас-гітарі.

Всі види раніше вивчених гам та акордів від будь-якого звука в дві октави різними способами звукоздобування. М. $\text{♩} = 108$.

Секвенції та прогресії підвищеної складності.

Етюд або соло, яке включає різні види гармонічної техніки.

Композиція з ударними інструментами або блоком ритму з використанням техніки звукоздобування СЛЕП.

Приблизна екзаменаційна програма

Сімандл Ф.	Концертний етюд Мі-бемоль мажор з фортепіано
Дальє Г.	Перший дует
Арієвич С.	Веселі матрешки

VII семестр

Приблизна програма державного іспиту

Моцарт В.	Рондо Соль мажор
Маркін Ю.	Соната для тріо (Блюз. Балада. Самба)

Приблизний репертуарний список

Етюди

Біллі Б.	Етюд № 9 (8)
Гертович І.	Етюди №№ 5, 8, -11 (8)
Габ'є Й.	Етюд № 36 (24)
Негрі Л.	Етюд № 53 (24)
Симандл Ф.	Етюди №№ 1-3-(22)
Шторх Й.	Етюди № 2, 3-(22), №№ 52, 54 (24)

Ритміко – стилістичні етюди та вправи

Верейський В.	Етюди 60-64 (11)
Новачек Є.	Джаз-рок-етюд (48)
Шрайбер У.	Соло (48)

Класичні твори

Бетховен Л.	Тема з варіаціями (45)
Вівальді А.	Концерти: ля мінор (16), ре мінор (45) №№ 8, 11 (17)
Диттередорф К.	Концерт Мі мажор (20)
Ласка Г.	Вічний рух (15)
Моцарт В.	Рондо Соль мажор (27)
Паганіні Н.	Вічний рух (27)
Симандль Ф.	Концертний етюд (46)

Твори сучасних композиторів

Власов В.	Узбецька пісня і танець (35)
Дальє Г.	Перший дует (36)
Рів'є Ж.	П'єса в ре (36)
Смірнов Д.	Дитячий концерт (44)

Естрадно – джазові твори

Етюди

Арієвич С.	Веселі матрешки (5), Балада
Браун Р.	Великий вальс (31)
Коса Ч., Кларк С.	Світ, який мерехтить (5)
Льюїс М.	Як високо місяць (31)
Наймушин Ю.	Сюїта для тріо (56)
Саульський Ю.	Вулиця мого дитинства (5)
Сіара З.	В роздумі. Елегія (56)
Маркін Ю.	Повільний блюз (48)
Сікола З.	Паргіта (48)
Чугунов Ю.	Етюд для саксофона та бас-гітари

Естрадно-джазові твори, які рекомендовані

для самостійної обробки на III-IV курсах

Бахолдін К.	Коли невистачає техніки (42)
Бриль І.	Пробудження (42)
Вейль К.	Мекки-мессер (42)
Гаранян Г.	Балада (42)
Гольштейн Г.	Звичайний день (42)
Грін Дж.	Тіло та душа (42)
Гершвін Дж.	Будьте ласкаві. Чарівний ритм (42)
Гіллеспі Д.	Антропология. Ніч в Тунісі (42)
Дезмонд П.	“П'ять четвертей” (42)
Джурфі Дж.	Чотири брати (42)
Дюк В.	Квітень в Парижі (42)
Монк Т.	Сумний Монк (42)
Міллер Г.	Серенада місячного світла (42)
Паркер Ч.	Орнітологія (42)
Раксін Д.	Лора (42)
Стрейхорд Б.	Атласна лялька (42)
Роллінгс С.	Олео (42)
Веллінгтон Д.	У м'яких тонах (42)
Ширинг Дж.	Коліскова (42)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Альбом п'ес для контрабаса та фортепіано. Вип. I / Скл. Р. Азархін – М., 1973*
2. *Альбом п'ес для контрабаса та фортепіано. Вип. II / Скл. Р. Азархін – М., 1977*
3. *Альбом контрабасиста. Вип. I / Скл. В. Беляков – К., 1969*
4. *Альбом контрабасиста. Вип. IV / Скл. В. Беляков – К., 1979*
5. *Арієвич С. Практичне керівництво з гри на бас-гітарі. – М., 1983*
6. *Бах І. С. Віолончельні сюїти. – М., 1978*
7. *Бетховен Л. Соната № 1 для віолончелі та фортепіано. / Редакція Євграфова Л. – М., 1985*
8. *Біллс І., Бастіоні Т. Вибрані етюди для контрабаса. / Скл. Якобсон Е. – М., 1969*
9. *Бреваль Ж. Концентино для віолончелі та фортепіано. / Редакція І. Волкова. – М., 1984*
10. *Верейський В. Деякі принципи виконання естрадної музики на бас-гітарі. – М., 1978*
11. *Верейський В. Сучасні прийоми гри на бас-гітарі. – М., 1984*
12. *Верейський В. Удосконалення музично-виконавської техніки гри на бас-гітарі. – М., МДЦК, 1986*
13. *Верейський В. Початкове навчання гри на бас-гітарі. – М., 1986*
14. *Володін А. Електромузичні інструменти. – М., 1979*
15. *Віртуозні п'еси для контрабаса та фортепіано. / Скл. Міхно А. – М., 1983*
16. *Вівальді А. Концерт ля мінор для скрипки з оркестром. – К., 1985*
17. *Вівальді А. Концерти № 8 та № 11 для віолончелі з оркестром. – М., 1979*
18. *Гаранян А. Аранжировка для естрадних та вокально-інструментальних ансамблів. – М., 1983*
19. *Габбе І. Вправи для контрабаса (86 етюдів). – Лейпциг, 1957*
20. *Діттєредорф К. Концерт Мі мажор для контрабаса і оркестру. Переклад. Тішер-Зейтца. – М., 1974*
21. *Діттєредорф К. Концертна симфонія Ре мажор для альта і контрабаса. Обробка В. Борисовського – М., 1962*
22. *Вибрані етюди для контрабаса. / Скл. Міхно А. – М., 1973*
23. *Вибрані етюди для контрабаса. / Скл. Раков Л. – М., 1973*
24. *Вибрані етюди для контрабаса. / Скл. Міхно А. – М., 1980*
25. *Кабалевський Д. Альбом п'ес для молодих віолончелістів. / Скл. Ю. Челкаускас – М., 1975*
26. *Концерти і п'еси крупної форми для віолончелі та фортепіано. / Скл. І. Волчков – М., 1974*
27. *Концертні п'еси для віолончелі та фортепіано. Вип. I. – Будапешт, 1984*
28. *Майстри зарубіжної естради. Вип. V / Скл. А. Кузнецов – М., 1983*
29. *Твір для електрогітари та ритм-групи. Вип. III / Скл. Ю. Наймушин, В. Бранд – М., 1985*
30. *Твори для електрогітари та ритм-групи. Вип. II / Скл. Ю. Наймушин – М., 1984*
31. *Популярні джазові п'еси для шестиструнної гітари та ритм-групи. Вип. II / Скл. В. Манілов – Київ, 1984*
32. *П'еси сучасних французьких композиторів для контрабаса та фортепіано. / Скл. Є. Колосов – М., 1981*
33. *Порпора Н. Соната для віолончелі Фа мажор. – Будапешт, 1983*
34. *Твори композиторів XVII–XVIII ст. для фагота та фортепіано. – М., 1984*
35. *Панасьєвич Ю. Історія справжнього джаза, – М., 1978*
36. *Рафф І. Тарантела. Обр. Купрейшвілі. – М., 1960*
37. *Симоненко В. Лексикон джазу. – К., 1981*
38. *Симоненко В. Мелодії джазу (антологія). – К., 1984*
39. *Збірник концертних п'ес для віолончелі та фортепіано. – Будапешт, 1973*
40. *Смирнов Д. Дитячий концерт для віолончелі та фортепіано. – М., 1986*
41. *Хрестоматія для контрабаса. Вип. II. П'еси та твори крупної форми. / Скл. Л. Раков – М., 1976*
42. *Хрестоматія для контрабаса. П'еси, твори крупної форми. Для I і II курсів музучилищ. / Скл. Р. Габдулін – М., 1979*
43. *Хора В., Бухе Т. Школа гри на бас-гітарі. Частина I. – Лейпциг, 1979*
44. *Хора В., Бухе Т. Школа гри на бас-гітарі. Частина II. – Лейпциг, 1980*
45. *Хрестоматія для фагота. III та IV курси музучилищ. / Скл. Р. Терьохін – М., 1977*
46. *Чугунов Ю. Дванадцять етюдів для саксофона і баса. – М., 1980*
47. *Чичеріна С. Чотири п'еси для віолончелі та фортепіано. – М., 1960*
48. *Шість сонат для віолончелі та фортепіано. – Лейпциг, 1958*
49. *Шпіллер Л. Ритміко-стилістичні етюди для бас-гітари. Частина I. – Лейпциг, 1968*
50. *Шпіллер Л. Ритміко-стилістичні етюди для бас-гітари. Частина II. – Лейпциг, 1972*
51. *Естрадні оркестри та ансамблі. Вип. I. / Скл. Ю. Чугунов – М., 1983*

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

I курс

За час навчання на 1 курсі студент повинен пройти:

На ударній установці:

- вправи для розвитку техніки рук;
- вправи для розвитку координації рук та ніг;
- різні ритмічні дроблення, фактуру простого характерного джазового і естрадного відділення. Крім того, студент повинен придбати навички читання нот з листа нескладних оркестрових партій.

На ксилофоні і вібрафоні:

- вправи для розвитку техніки рук. Мажор і мінор. Гама і арпеджіо тризвуків до 4-х знаків включно. Вправи на педалізацію. 2–4 етюди. 4–6 різнохарактерних п'єс (з них 2–4 естрадно-джазових).

Перевідні вимоги

При переведенні на 2 курс студент повинен виконати:

На ударній установці:

- 3–4 вправи з числа пройдених;
- 4–6 прикладів фактури характерного естрадно-джазового акомпанементу;
- 1–2 нескладних поліритмічних етюди;
- прочитати з листа оркестрову партію.

На ксилофоні, вібрафоні:

- 2–3 п'єси. З них 1–2 естрадно-джазові.

Приблизні перевідні програми

Ударна установка:

Маківський С.	Ч.1. Розділи з 1 по 10 (за вибором педагога).
Чапін Дж.	Розділ 1.
Кізант Г.	Етюди 131–145 (за вибором педагога).
<i>Вібрафон, ксилофон:</i>	
Сухих А.	П'єси у перекладі для вібрафона і флейти.
Ридинг О.	Концерт сі мінор ч.1 для скрипки і флейти.
Юменс В.	Чай удвох.
Мак-Х'ю	На сонячній стороні вулиці.

Контрольні та екзаменаційні вимоги

I семестр – заліковий урок.

Студент повинен виконати одну з вивчених гам, етюд, дві різнохарактерні п'єси.

II семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси.

Іспит: дві різноманітні п'єси або твір великої форми та п'єса.

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Для ударної установки:

Інджевський А.	Вправи № 1–273
Кізант Г.	Вправи № 1–III
Ковалевський М.	Вправи I розділ I–X, XXX, XXXIII
Кубинський К.	Вправи № 1–30
Людвиг З.	Вправи ч. I
Осадчук	Етюди № 1–20
Резевський З.	Вправи с. 1–68

Для вібрафона, ксилофона

Келлер Е.	Зошит I № 1–6
Кучинський К.	Етюди за вибором педагога
Платонов Н.	Етюди № 1–6
Ривчук А.	Етюди за вибором педагога
Чугунов Ю.	Етюди № 1–3

П'єси

Жак А.	Концертна п'єса
Кузнецов А.	Олексій
Мошков Б.	Угорський танець
Барток Б.	Маленька сюїта
Вейль К.	Миккі-мессер
Гендель Г.	Соната
Гершвін Дж.	Любий мій
Кармайкл Х.	Зоряний пил
Мак'ю Д.	На сонячному боці вулиці
Ридинг О.	Концерт сі мінор ч.1
Роджерс Ф.	Голуба кімната
Юменс В.	Чай удвох

II курс

За час навчання на 2 курсі студент повинен пройти:

На ударній установці:

- вправи для розвитку техніки і координації рук та ніг;
- різні види групування нот у синкопах;
- ритмічні фігури у розмірах 5/4, 6/4, 5/8, 7/8 і т. д.;
- характерні прийоми джазового, естрадного, танцювального акомпанементу;
- ритмічні заповнення у кінці музичного періоду.

На ксилофоні і вібрафоні:

- мажор і мінор; гами і арпеджіо у всіх тональностях;
- 2–3 етюди;
- вправи для розвитку акордової техніки трьома ціпками;
- 4–6 різнохарактерних п'єс (2–4 естрадно-джазові).

Крім того, студент повинен систематично працювати над читанням нот з листа, самостійно розбирати і вивчати ансамблеві і оркестрові партії на ударній установці і вібрафоні.

Перевідні вимоги

При переведенні на 3 курс студент повинен виконати:

На ударній установці:

- 4–6 вправ з числа пройдених на різні види техніки і координацію рук і ніг;
- 6–8 вправ на різні види синкоп;
- ритмічні вправи у розмірах 5/4, 6/4, 5/8, 7/8;
- 3–4 різновидності фактури джазового акомпанементу із заповненнями по 2–4 такта;
- прочитати оркестрову партію середньої складності з листа.

На ксилофоні, вібрафоні:

- 2–3 п'єси різного характеру;
- прочитати з листа нескладну оркестрову партію.

Приблизні перевідні програми

Ударна установка:

Кремер Г., Кізант Г.	Соло на 24 і 43 т.
Данглерн К.	Етюди на координацію.
Чапін Дж.	Соло
Кізант Г.	Дует

Вібрафон, ксилофон:

Гама і арпеджіо.

Гершвін Дж.

Рзаєв Г.

Чугунов Ю.

Я відчуваю ритм

Скерцо

Етюд № 6

Контрольні та екзаменаційні вимоги

III семестр

Академічний концерт: виконання двох п'єс, різних за характером, або твір великої форми та п'єса.

Заліковий урок: гами, етюди за вибором викладача. Твір великої форми та п'єса.

IV семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси.

Технічний залік: дві-три гами, один етюд напам'ять, інші етюди за вибором комісії, читка з листа, знання музичної термінології.

Іспит: твір великої форми та п'єса.

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Для ударної установки:

Інджевський А.

Кізант Г.

Ковалевський М.

Кубинський К.

Палієв Д.

Резевський З.

Вправи № 274–448

Вправи № 112–247

Вправи I розділ XXV–XXII, XXXI

Вправи № 31–80

Вправи за вибором викладача

Вправи с. 69–791

Для вібрафона, ксилофона:

Келлер Е.

Кучинський К.

Платонов Н.

Чугунов Ю.

Зошит I № 7–12

Етюди за вибором педагога

Етюди № 7–12

Етюди № 4–6

П'єси

Полянський А.

Прокоф'єв С.

Рзаєв Г.

Бах Й. С.

Вівальді А.

Гендель Г.

Гершвін Дж.

Гідаш Ф.

Косма Ш.

Рамо Ж.

Раксін Д.

Стрейхорн Б., Еллінгтон Д.

Іспанський танець

Гавот

Скерцо

Концерт ля мінор

Концерт ля мінор

Соната

Обіймаю тебе

Концерт для гобоя

Опале листя

Тамбурін

Лаура

Атласна лялька

III курс

За час навчання на 3 курсі студент повинен пройти:

На ударній установці:

- вправи для розвитку рук з використанням аплікатурних прийомів: одиничних, подвійних, потрійних парадигм, серії з п'яти, семи, дев'яти, одинадцяти, тринадцяти, п'ятнадцяти ударів та їх комбінацій на ударній установці;
- Фактури різних джазових акомпанементів з використанням розмірів 3/4, 4/4, 5/4, 7/4, 9/4;
- основні прийоми гри щітками;
- невеликі 8, 12, 16-ти тактові соло з використанням різних прийомів гри; читання з листа п'єси і оркестрових партій середньої складності.

На ксилофоні і вібрафоні:

- Мажор, мінор, хроматичні гами, трізвуки, арпеджіо, D7, VII7;
- 3–4 етюди на різні види техніки, джазові секвенції;
- вправи для розвитку акордової техніки трьома-чотирма ціпками;
- читання з листа нескладних п'єс.

Перевідні вимоги

При переведенні на 4 курс студент повинен виконати:

На ударній установці:

- 1 поліритмічне соло середньої складності у контакті з великим барабаном і хай-хетом (24/32 такту) і 1–2 соло на чотирьохсторонню координацію (16/32 такту);
- 6–8 вправ на різні види синкоп;
- прочитати з листа оркестрову партію середньої складності.

На ксилофоні, вібрафоні:

- 1 твір крупної форми;
- 2 різнохарактерні джазові п'єси. Одна з них в акордовій фактурі;
- прочитати ноти з листа.

Приблизні перевідні програми

Ударна установка

Чапін Дж.

Вправи з використанням великого барабана і хай-хета

Августіні А.
Макієвський А.

Вібрафон, ксилофон

Гама і арпеджіо.
Елінгтон Д.
Бахолдін К.
Вівальді А.

Соло (за вибором педагога).
Ч.П. – Етюди

Без свінгу немає музики.
Коли не вистачає техніки.
Концерт для скрипки

Контрольні та екзаменаційні вимоги

V семестр

Академічний концерт: дві різнохарактерні п'єси або твір великої форми та п'єса

Заліковий урок: мажорні і мінорні гами, етюди за вибором викладача. Твір великої форми та п'єса

VI семестр

Академічний концерт: твір великої форми та п'єса

Технічний залік: гами, трізвуки, септакорди, етюди за вибором комісії. Один етюд напам'ять, читка з листа, знання музичної термінології.

Іспит: твір великої форми та п'єса

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Для ударної установки

Кізант Г.
Ковалевський М.
Людвіг З.
Резевський З.

Вправи № 248–393
Вправи I розділ XVIII–XXIX
Вправи 1 с. 23–241
Вправи с. 92–113, 58–64, 79–91

Для вібрафона, ксилофона

Келлер Е.
Купинський К.
Платонов Н.
Соколовський Н.
Чугунов Ю.

Етюд № 1–6
Етюди за вибором педагога
Етюди № 13–18
Етюди за вибором викладача
Етюди № 7–9

П'єси

Чайковський П.
Бахолдін К.
Кабалевський Д.
Шостакович Д.
Бізе Ж.
Вівальді А.
Гарнер А.

Скерцо
Коли не вистачає техніки
Концерт для скрипки
Три фантастичні танці
Увертюра до опери “Кармен”
Концерт для скрипки соль мажор
Туманно

Гіллеспі Д.	Ніч у Тунісі
Глієр Р.	Романс
Грін Д.	Тілом і душею
Керн Д.	Дим
Льюс М.	Як високо місяць
Еллінгтон Д.	Без свінгу немає музики
	Настрій індиго

IV курс

Під час навчання на 4 курсі студент повинен продовжувати роботу над самостійною підготовкою імпровізаційних соло для ударної установки і вібрафона, подальшим удосконаленням навиків на ударній установці, поліритмії, читанням нот з листа оркестрових партій різного ступеня складності.

Все це потребує доцільної педагогічної роботи та підбору репертуару, глибоко продуманого з точки зору вирішення методичних задач.

Екзаменаційні вимоги

На державному іспиті студент повинен виконати на ударній установці:

- 2 різнопланових соло імпровізаційного характеру з поліритмією, різною тембровою фактурою при грі на повній ударній установці, у контексті з різним естрадно-джазовим акомпанементом.

на ксилофоні, вібрафоні:

- 1 твір крупної форми;
- 1 п'єсу на вібрафоні в акордовій фактурі;
- 2 різнохарактерні джазові п'єси.

Приблизні дипломні програми

Ударна установка

Марелло Дж.	Соло
Гет Стів	Соло
Ганін Джим	Соло
Кізант Г.	Дует
<i>Вібрафон, ксилофон</i>	
Гаранян Г.	Балада.
Колесник С.	Марення
Хачатурян А.	Концерт для скрипки
Кузнєцов	Заводні іграшки

Контрольні та екзаменаційні вимоги

VII семестр

Академічний концерт: твір великої форми та п'єса.

Заліковий урок: дві п'єси різного характеру.

VIII семестр

Прослуховування дипломної програми. Виконання програми напам'ять.

Державний іспит: твір великої форми (концерт або соната), дві п'єси, різноманітні за характером.

Примітка: Деякі з виконаних раніше творів можуть бути включені в програму державного іспиту.

Орієнтовний список творів для обов'язкового вивчення та самостійної роботи

Для ударної установки:

Інджевський А.	Вправи № 449–651
Кізант Г.	Вправи № 394–442
Людвіг З.	Вправи ч. 3
Палієв Д.	Вправи с. 42–55

Для вібрафона, ксилофона:

Келлер Е.	Етюд № 1–10
Платонов Н.	Етюди № 19–24
Соколовський Н.	Етюди за вибором викладача
Чугунов Ю.	Етюди № 10–12

П'єси

Будашкін Н.	Концерт № 1
Верменич В.	Іду я росами
Гаранян Г.	Балада
Гольдштейн Г.	Звичайний день
Колесник С.	Марення
Кузнєцов А.	Заводні іграшки
Курлевич А.	Туби
Минх Н.	Парафраз
Найсоо У.	Дві баби
Хачатурян А.	Концерт для скрипки
Хренніков Т.	Концерт для скрипки
Цфасман А.	Невдале побачення
Бест Д.	Рух
Брубек Д.	Рондо у турецькому стилі
Гершвін Дж.	Три прелюдії

Джексон М.
Жобім А.
Пташинська М.
Моїк Т.

Блюз
Децафінадо
Чотири прелюдії
Опівночі

Для нотаток

Навчальне видання

СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 3,95. Наклад 100 прим.

Видавництво “Фірма “ІНКОС”
14116, м. Київ, вул. Маршала Рибалка, 10/8;
Тел./факс: (044) 206–47–29, 206–47–21
E-mail: inkos@carrier.kiev.ua,
inkos@ln.kiev.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої
продукції № 2006 від 04.11.2004 р.